

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

12.04.2024

Atzinums Nr. 5-04/4/2024
par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu derīgo izrakteņu (kūdras)
ieguvei kūdras atradnē “Garais purvs” un pievedceļa “Garā kūdras
purva ceļš” izbūvei Bebru pagastā, Aizkraukles novadā

Derīgs līdz 2027. gada 12. aprīlim

Paredzētās darbības ierosinātājs:

AS “Latvijas valsts meži”, reģistrācijas Nr. 40003466281, juridiskā adrese: Vaiņodes iela 1, Rīga, LV-1004, tālr. +371 67602075, elektroniskā pasta adrese: lvm@lvm.lv (turpmāk – Ierosinātāja).

Ziņojuma izstrādātājs:

SIA “Enviroprojekts”, reģistrācijas Nr. 40003683283, juridiskā adrese: Mazā Nometņu iela 31, Rīga, LV-1002, Rīga, tālr. +371 29277744, elektroniskā pasta adrese: info@enviro.lv (turpmāk – Izstrādātāja).

Ziņojums iesniegts Vides pārraudzības valsts birojā (turpmāk – Birojs):

Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums (turpmāk – Ziņojums) derīgo izrakteņu (kūdras) ieguvei kūdras atradnē “Garais purvs” Aizkraukles novada Bebru pagastā pirmo reizi Birojā iesniegts 2023. gada 28. septembrī. Ziņojuma aktualizētās redakcijas Birojā iesniegtas 2024. gada 29. janvārī un 2024. gada 12. martā.

Atzinums izdots saskaņā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Novērtējuma likums) 20. panta pirmo daļu un tajā noteikti nosacījumi saskaņā ar šā likuma 20. panta desmito daļu.

1. Paredzētās darbības nosaukums:

Derīgo izrakteņu (kūdras) ieguve kūdras atradnē “Garais purvs” un pievedceļa “Garā kūdras purva ceļš” izbūve (turpmāk – Paredzētā darbība).

2. Paredzētās darbības iespējamā norises vieta:

Aizkraukles novads, Bebru pagasts, nekustamā īpašuma “Bebru meži” (kadastra Nr. 3246 008 0107) zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 3246 005 0071 daļā¹, AS “Latvijas valsts meži” Vidusdaugavas mežsaimniecības teritorija, kūdras atradne “Garais purvs” (turpmāk – Darbības

¹ Darbības vietas izvietojuma plāns sniegts Ziņojuma 1. pielikumā.

vieta).

3. Īss paredzētās darbības raksturojums:

3.1. Vispārēja informācija par Paredzēto darbību, ietekmes uz vidi novērtējumu un Paredzētās darbības ierosinātāju:

- 3.1.1. Ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk – IVN) objekts ir kūdras ieguve kūdras atradnē “*Garais purvs*” (turpmāk – Atradne) un pievedceļa “*Garā kūdras purva ceļš*” (turpmāk – Pievedceļš) izbūve Bebru pagastā, Aizkraukles novadā.
- 3.1.2. Paredzēto darbību plānots veikt nekustamajā īpašumā “*Bebru meži*” (kadastra Nr. 3246 008 0107), zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 3246 005 0071 (turpmāk – Īpašums). Šī teritorija atrodas AS “*Latvijas valsts meži*” Vidusdaugavas mežsaimniecības teritorijā. Īpašuma īpašnieks ir Zemkopības ministrija. Īpašuma valdītājs ir Ierosinātāja, kas izsoles kārtībā plāno īpašumu iznomāt ar zemes nomas mērķi – derīgā izrakteņa (kūdras) ieguve.
- 3.1.3. Kūdras ieguve plānota 128 ha platībā. SIA “*GEO Consultants*” veicis purva ģeoloģisko izpēti un tās rezultātā Valsts SIA “*Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūra*” (turpmāk – LVĢMC) Derīgo izrakteņu krājumu akceptēšanas komisija 2019. gada 28. maijā akceptēti A kategorijas kūdras krājumi Atradnē 1280,13 tūkst.m² platībā 568,87 tūkst.t apjomā (pie nosacītā mitruma 40%)². Derīgo izrakteņu atradnes pase nav izsniegta³.
- 3.1.4. IVN Paredzētajai darbībai ir piemērots ar Valsts vides dienesta Vidzemes reģionālās vides pārvaldes⁴ (turpmāk – Dienests) 2020. gada 14. janvāra lēmumu Nr. VI20SI0007 “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu*”.
- 3.1.5. Birojs Ierosinātājam 2020. gada 3. jūlijā izsniedza Programmu Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējumam (turpmāk – Programma).
- 3.1.6. Saskaņā ar Ziņojumā norādīto kūdras ieguve plānota pazeminot ūdens līmeni atradnes teritorijā. Kūdras ieguves tehnoloģija detalizēti vēl nav zināma, jo visus ar Paredzēto darbību saistītos darbus organizēs un veiks kūdras ieguves tiesību izsoles uzvarētājs. Ziņojumā norādītas trīs iespējamās kūdras ieguves tehnoloģijas: frēzkūdras, grieztās kūdras un kombinētā ieguve. Saskaņā ar Ziņojumu, kūdru plānots iegūt līdz 130 tūkst. m³ gadā Atradni izstrādājot ~ 35 gadu laikā, vienlaikus Ziņojumā norādīts, ka atkarībā no tirgus pieprasījuma kūdras ieguve Atradnē varētu tikt veikta ilgākā laika periodā.

3.2. Darbības vietas un esošās situācijas raksturojums:

- 3.2.1. Paredzēto darbību 128 ha platībā plānots veikt Īpašumā, kura kopējā platība 372,33 ha.
- 3.2.2. Atradne atrodas Aizkraukles novadā pie Bebru un Kokneses pagastu robežas ~0,8 km uz D no Vecbebriem, ~4,5 km (gaisa līnijā) uz Z no Kokneses. Atbilstoši Ziņojumā (Ziņojuma 64.lpp.) sniegtajai informācijai no Atradnes līdz tuvākajām savrupmāju teritorijām ir ~200-500 m (saskaņā ar teritorijas funkcionālo zonējumu).

² 2019. gada 28. maija protokols Nr. 25 (saskaņā ar LVĢMC Zemes dzīļu informācijas sistēmā pieejamo informāciju, tīmekļvietne <https://videscentrs.lv/gmc.lv/iebuve/zemes-dzilu-informacijas-sistema>, skatīta 15.03.2024.).

³ Skatīt turpat, un Ziņojuma 1.1. nodaļu.

⁴ Saskaņā ar Valsts vides dienesta tīmekļvietnē (<https://www.vvd.gov.lv/lv/jaunums/valsts-vides-dienests-istenojiss-verenigas-izmainas-struktura-lai-celtu-pakalpojumu-kvalitati>) pieejamo informāciju no 2022. gada 1. aprīļa reģionālo vides pārvalžu funkcijas, kas saistītas ar atļauju dokumentu sagatavošanu, pārņem Atļauju pārvalde.

Atradnei tuvākās viensētas “*Dzērvītes*” atrodas ~ 300 m, “*Pasiles*”⁵ atrodas ~390 m uz ZA, bet “*Vanadziņi*” – ~370 m uz DR⁶. Vērtējot Ziņojuma 2.4. nodaļā iekļauto informāciju par Darbības vietas attālumu līdz tuvākajām viensētām secināms, ka tajā ir norādīts atšķirīgs attālums nekā 2.1. nodaļā (skatīt Ziņojuma 17. attēlu).

- 3.2.3. Īpašums A robežojas ar reģionālo autoceļu P79 *Koknese – Ērgļi* (turpmāk – Autoceļš P79). Uz D gar Autoceļu P79 reģionālā autoceļa P80 *Tīnūži – Koknese* (turpmāk – Autoceļš P80) virzienā, atrodas vairākas atsevišķas savrupmājas un apdzīvota vieta Bormaņi. Apmēram 250 m uz ZA no Darbības vietas atrodas smilts ieguves atradne “*Brencēni*”.
- 3.2.4. Atbilstoši Latvijas valsts meliorācijas projektēšanas institūta 1980. gadā sagatavotā Kūdras fonda ar Nr. 2275 datiem Garā purva kopējā platība ir 505 ha. Zemes vienības kopējā platība ir 372,33 ha. Vēsturiski Garā purva A un DA daļa saskaņā ar 1958. gada projektu ir bijusi sagatavota kūdras ieguvei, un tur aptuveni 30 ha platībā no 1960. līdz 1968. gadam veikta meliorācijas sistēmas grāvju ierīkošana un pakaišu kūdras ieguve. Degradētā teritorija šobrīd ir aizaugusi ar krūmiem un priedēm.
- 3.2.5. Atbilstoši Kokneses⁷ novada teritorijas plānojumam 2013.-2024. gadam⁸ (turpmāk – Teritorijas plānojums) Paredzētās darbības vietā un tās tuvumā ir noteikta funkcionālā zona – *Mežu zeme* (M). Saskaņā ar Teritorijas plānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu (turpmāk – TIAN) 146. punktā noteikto, ievērojot normatīvajos aktos noteiktās prasības, novada teritorijā, papildus teritorijas plānojuma II sējuma Grafiskās daļas kartē “*Kokneses novada teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana*” norādītajām *Derīgo izraķeņu ieguves teritorijām* (RD), *Meža zemes* (M) teritorijās atļauts iegūt derīgos izraķeņus. Paredzētās darbības teritoriju daļēji skar ķīmiskā aizsargjosla ap pazemes ūdens ņemšanas vietu - dziļurbumu Vecbebros, kā arī valsts nozīmes regulētas ūdensnotekas jeb maģistrālā novadgrāvja – Senču grāvja - aizsargjosla Paredzētās darbības teritorijas Z un ZA daļā. Perspektīvās kūdras atradnes Z un ZA daļa iekļaujas Teritorijas plānojuma kvalitatīvas dzīves vides nodrošināšanai ierobežotas saimnieciskās darbības 1 km platā joslā ap Vecbebriem. TIAN 82. punkts noteic, ka atsevišķos gadījumus, izvērtējot konkrēto situāciju dabā un konsultējoties ar Kokneses novada pašvaldības administrāciju (šobrīd – Aizkraukles novada pašvaldības administrāciju), iedzīvotājiem (organizējot sabiedriskās apspriešanas sanāksmes), kā arī veicot papildus izpēti, būvvalde ir tiesīga pieņemt lēmumu par izņēmumiem, ja tā rezultātā netiks būtiski pasliktināta dzīves vides kvalitāte.
- 3.2.6. Saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju, Paredzētās darbības teritorija atrodas Viduslatvijas zemienes Viduslatvijas nolaidenuma DA daļā, tāda paša nosaukuma dabas apvidū, viļņotā morēnas līdzenumā. Apskatāmajam rajonam raksturīgi pārsvarā izolēti morēnas pauguri, kas mijas ar pārpurvotām ieplakām un plašiem, plakaniem līdzenumiem. Garā purva A daļas dabiskā reljefa absolūtā augstuma atzīmes svārstās no 89,1 – 90,6 m v.j.l. Purva izpēti gaitā gruntsūdeņu līmenis

⁵ Ziņojumā norādīts viensētas nosaukums “*Pasītes*”, izvērtējot publiski pieejamo informāciju Valsts zemes dienesta Valsts kadastra informācijas sistēmā (www.kadastrs.lv uz ZA no Darbības vietas ~ 390 m attālumā atrodas īpašums “*Pasiles*” (tīmekļvietne https://www.kadastrs.lv/graphical_data/show skatīta 15.03.2024.).

⁶ Attālums noteikts, izmantojot Valsts zemes dienesta Valsts kadastra informācijas sistēmā (www.kadastrs.lv) pieejamus mērīšanas rīkus. Ziņojuma 2.1. nodaļa norādīts, ka Atradne atrodas ~1,6 km uz D no Vecbebriem, ~1,4 km uz R no Brencēniem un ~5 km uz Z no Kokneses. Atradnei tuvākās viensētas “*Dzērvītes*” un “*Pasiles*” atrodas ~350 m uz ZA, bet “*Vanadziņi*” – ~500 m uz DR.

⁷ Saskaņā ar Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumu no 2021. gada 1. jūlija Aizkraukles novads sastāvā ietilpst Kokneses novada administratīvā teritorija.

⁸ Tīmekļvietne https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_145 (skatīta 15.03.2024.).

noteikts tuvu zemes virsmai, pārsvarā 0,1-0,2 m dziļumā. Pazemes ūdeņu plūsmas virzieni galvenokārt sakrīt ar virszemes ūdeņu plūsmas virzieniem. Gruntsūdeņi ir bez spiediena un barojas no atmosfēras nokrišņiem, tiem infiltrējoties caur kvartāra nogulumiem. Garajam purvam kā augstā tipa purvam ir raksturīga virszemes ūdens un gruntsūdens noplūde visos virzienos, t.i., ūdens plūsma notiek no purva augstākās vietas uz tā malām vai tuvumā esošajiem meliorācijas grāvjiem. Garais purvs atrodas ūdensšķirtnē, un tā tuvumā atrodas divas valsts nozīmes ūdensnotekas: Senču grāvis (ŪSIK kods 4144528:01) un Bornaņu grāvis (ŪSIK kods 41616:01), pa kurām ūdeni novada no purva. Teritorijas ģeoloģiskais, inženierģeoloģiskais un hidroģeoloģiskais raksturojums sniegts Ziņojuma 2.4. nodaļā.

- 3.2.7. Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes (turpmāk – DAP) dabas datu pārvaldības sistēmā “Ozols” (turpmāk – DDPS “Ozols”) pieejamo informāciju Paredzētās darbības vieta neatrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā vai tās tiešā tuvumā. Atbilstoši DDPS “Ozols” teritorijā konstatēti ES nozīmes aizsargājami biotopi: 7110* *Purvaini meži* (27,6 ha), 9010* *Veci vai dabiski boreāli meži* (3,0 ha), 7110* *Nesarti augstie purvi* (9,3 ha), 7120 *Degradēti augstie purvi, kuros iespējama vai noris dabiskā atjaunošanās* (68,6 ha). Tuvākā Eiropas nozīmes aizsargājamā dabas teritorijas (*Natura 2000*), ir dabas liegums “*Šķību purvs*” 5 km attālumā uz ZR no Darbības vietas. Tuvākais mikroliegums ar buferzonu, kas izveidots putna dzīvotnes aizsardzībai (ML kods 2670), atrodas ZZR virzienā ~ 3 km attālumā no Darbības vietas. Plānotā Pievedceļa ietekmes zonā galvenokārt atrodas bērzu jaunaudzes. Plānotais Pievedceļš 130 m garā posmā robežojas ar vecu priežu audzi nosusinātā augsnē, kas atbilst Latvijas īpaši aizsargājamam biotopam un ES nozīmes aizsargājamam biotopam 9010* *Veci vai dabiski boreāli meži*. Pievedceļa trases teritorijā nav konstatētas sugu atradnes.
- 3.2.8. Paredzētās darbības iespējamās ietekmes uz īpaši aizsargājamām augu sugām un īpaši aizsargājamiem biotopiem novērtējumu veikuši sertificēti sugu un biotopu eksperti⁹ (turpmāk – Sugu un biotopu eksperti), 2021. gada 12. jūlijā sniedzot atzinumu (turpmāk – 2021. gada 12. jūlija Atzinums). Pamatojoties uz DAP 2023 gada 6. novembra vēstulē Nr. 4.9/6941/2023-N norādīto 2021. gada 12. jūlijā Atzinums tika papildināts¹⁰ (Ziņojuma 5. pielikums).
- 3.2.9. Tuvākais valsts nozīmes kultūras piemineklis “*Vecbebru muižas apbūve ar parku*” (Reģiona nozīmes kultūras piemineklis Nr. 8780)¹¹ ar tā aizsardzības zonu atrodas 1 km attālumā no Atradnes robežas. Paredzētās darbības teritorija neskar tā aizsardzības zonu.
- 3.2.10. Saskaņā ar LVĢMC Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistru¹² Darbības vietai tuvākās potenciāli piesārņotās vietas (turpmāk – PPV) ir Bijušais lidlauks un minerālmēslu noliktava (reģ. Nr. 32468/2819), Centra katlu māja (reģ. Nr. 32468/2818), lopu ferma “*Brencēni*” (reģ. Nr. 32468/2814) un Bebru pagasta

⁹ Eksperta sertifikāts Nr. 21, specializācijas – biotopu grupas “*meži un virsāji; purvi, zālāji*”, sugu grupa “*vaskulārie augi*” (sertifikāta darbības termiņš pagarināts līdz 17.07.2028.) un eksperta sertifikāts Nr. 61 sugu grupa “*putni*” (sertifikāta darbības termiņš 15.02.2029., uz atzinuma sagatavošanas brīdi sertifikāta derīguma termiņš bija 07.08.2024.)

¹⁰ 2021. gada 12. jūlija Atzinumu papildināja divi sugu un biotopu eksperti – Eksperts ar sertifikāta Nr. 21, specializācijas – biotopu grupas “*meži un virsāji; purvi, zālāji*”, sugu grupa “*vaskulārie augi*” (sertifikāta darbības termiņš pagarināts līdz 17.07.2028.) un eksperts ar sertifikāta Nr. 115, specializācijas - sugu grupa “*vaskulārie augi, sūnas, ziemeļu upespērlene (Margaritifera margaritifera), biezā perlamutrene (Unio crassus)*”, biotopu grupas “*Meži un virsāji, purvi, zālāji, stāvoši saldūdeņi, tekoši saldūdeņi, alas, atsegumi un kritenes*” sertifikāts pagarināts līdz 27.05.2027. Zidītāji – sikspārņi; izsniegts 06.05.2021. līdz 05.05.2024. Ķērpji, sēnes; izsniegts 10.03.2022. līdz 09.03.2025.

¹¹ Tīmekļvietne www.mantojums.lv (skatīta 15.03.2024.).

¹² Pieejams: http://parissrv.lv/gmc.lv/#viewType=home_view (skatīts 15.03.2024.).

ūdenssaimniecības sistēma un dūņu kompostēšanas laukums (reģ. Nr. 32468/4398). PPV Bijušais lidlauks un minerālmēslu noliktava (reģ. Nr. 32468/2819) atrodas ~500 m attālumā uz ZR no Darbības vietas, bet pārējās PPV atrodas ~ 1 km līdz 2 km attālumā uz ZA no Darbības vietas.

3.3. Paredzētās darbības un tās nodrošinājuma raksturojums:

- 3.3.1. Saskaņā ar Ziņojumu, kūdras ieguve plānota pazeminot ūdens līmeni atradnes teritorijā. Kūdru plānots iegūt līdz 130 000 m³ gadā visā Atradnes teritorijā. Ziņojumā norādīts, ka kūdras ieguves tehnoloģija vēl nav zināma, jo visus ar Paredzēto darbību saistītos darbus organizēs un veiks kūdras ieguves tiesību izsoles uzvarētājs. Ziņojumā norādītas trīs iespējamās kūdras ieguves tehnoloģijas: frēzkūdras, grieztās kūdras un kombinētā ieguve, kas sīkāk aprakstītas Ziņojuma 1.3. nodaļā. Saskaņā ar Ziņojumā norādīto, kūdras Atradnes pilnīgu izstrādi ar paredzēto ieguves apjomu iespējams veikt 35 gados, vienlaikus tiek arī norādīts uz to, ka atkarībā no tirgus pieprasījuma, kūdras ieguves process varētu ilgt vismaz 50 gadus¹³.
- 3.3.2. Atbilstoši SIA "GEO Consultants" veiktajai purva ģeoloģiskajai izpētei un tās rezultātā 2019. gada 28. maijā akceptētajiem krājumiem, ir noteikti A kategorijas kūdras krājumi 1280,13 tūkst.m² platībā 568,87 tūkst.t apjomā (pie nosacītā mitruma 40%). Kūdras slāņa biezums svārstās no 0,9 m līdz 5,85 m (kūdras kupola vidusdaļā), vidējais slāņa biezums ieguves teritorijā ir 3,32 m.
- 3.3.3. Atradnes segkārtā noteikta visā ieguves teritorijā un tās konstatētais biezums vidēji ir 0,25 m. Segkārtu veido sūnas un cits apaugums, nesadalījušās vai vāji sadalījušās augu, koku un sakņu atliekas, kā arī nesadalījusies kūdra, kas neatbilst kūdras kā derīgā izrakteņa kvalitātes kritērijiem. Kopējais segkārtas apjoms noteikts 320,03 tūkst.m³.
- 3.3.4. Ziņojumā norādīts, ka kūdras ieguves teritorijas sagatavošanai nepieciešams veikt sekojošas darbības - veikt derīgo izrakteņu ieguves dokumentācijas (izstrādāt kūdras ieguves lauku sagatavošanas un nosusināšanas tehnisko projektu un kūdras ieguves projektu) izstādi un sagatavot kūdras ieguves vietu. Kūdras ieguves vietas sagatavošana ietvers sekojošus pasākumus - ieguves vietas robežas nospraušana, teritorijas atmežošana un atkrūmošana, pazemes ūdeņu monitoringa urbumu tīkla izveidi, sākotnējās drenāžas ierīkošana (esošas nefunkcionējošas meliorācijas gadījumā – atjaunošana) atbilstoši iepriekš izstrādātam projektam, tehnoloģisko pagaidu ceļu nosusināšana un ierīkošana, ugunsdrošības pagaidu infrastruktūras izveide, teritorijas labiekārtošana un pagaidu saimniecisko būvju ierīkošana, ieguves lauka virsmas planēšana un profilēšana kā arī pēc profilēšanas palikušo celmu, koku un citu augu atlieku izvākšana.
- 3.3.5. Kūdras ieguves teritorijas nosusināšana plānota izmantojot divas esošas valsts nozīmes ūdensnotekas: Senču grāvi (ŪSIK kods 4144528:01) un Bormaņu grāvi (ŪSIK kods 41616:01). Ūdens no Bormaņu grāvja vairāk nekā 2,7 km uz D no purva ieplūst Pērsē, bet no Senču grāvja ūdens 4,8 km uz R no purva nonāk Bebrupē un 7,8 km uz R no Senču grāvja ietekas Bebrupē ieplūst Lobes ezerā. Hidraulisko aprēķinu rezultāti norāda¹⁴ uz šo grāvju caurplūdumu spēju nodrošināt nepieciešamo ūdens novadīšanu purva nosusināšanas laikā. Pa kūdras ieguves teritorijas perimetru plānots izveidot novadgrāvjus (kontūrgrāvjus), kuru asis, saskaņā ar Ziņojumu, paredzēts projektēt tādā attālumā no Paredzētās darbības vietas ārējās robežas malas uz plānotās kūdras ieguves teritorijas pusi, kas nodrošinātu 10-15 m joslas

¹³ Ziņojuma 3.3.4. nodaļa.

¹⁴ Ziņojuma 4. pielikums.

izveidošanu (blīvētas kūdras josla) starp ierīkojamā grāvja ārējo krotas malu un Paredzētās darbības teritorijas ārējo robežu. Kūdras ieguves laikā būs nepieciešams ierīkot jaunus grāvjus, veikt nosusināšanas pasākumus un ierīkot notekcaurules.

- 3.3.6. Lai nodrošinātu plānotā Pievedceļa ekspluatācijas iespējas gan sausus, gan mitros laika apstākļos, vietās, kur dabiskās noteces un drenāžas apstākļi būs nepietiekami, gar Pievedceļu paredzēts izveidot jaunus susinātājgrāvjus, kuru novietojumu noteiks būvprojekta izstrādes gaitā. Vietās, kur Pievedceļš šķērsos atklātas ūdensnotekas paredzēts izbūvēt jaunas caurtekas.
- 3.3.7. Derīgo izrakteņu ieguve atradnē tiks veikta sezonāli, bezsala periodā, atbilstoši hidrometeoroloģiskajiem apstākļiem, pārsvarā no 15. aprīļa līdz 1. oktobrim. Ziņojuma aprēķinos pieņemts, ka Garajā purvā kūdras ieguve notiks 12 stundas diennaktī gaišajā laikā, darba dienās, kopā līdz 1452 stundām kūdras ieguves sezonas laikā. Darba laiks, stundu skaits gadā var mainīties, ja to noteiks meteoroloģiskie apstākļi un produkcijas pieprasījums. Plānots, ka gadā iegūs līdz 130 000 m³ kūdras. Kūdras izvešana galvenokārt paredzēta ieguves sezonas laikā. Iegūtās kūdras produkcijas transportēšanai paredzēts izbūvēt piebraucamo meža ceļu "Garā kūdras purva ceļš" 520 m garumā, kas savienos Atradni ar Autoceļu P79. Plānotajai darbībai nav paredzētas kūdras transportēšanas alternatīvas. Kūdras transportēšanu pa koplietošanas autoceļiem veiks kravas automašīnās (pilna masa 44 tonnas) ar ietilpību līdz 90 m³. Ziņojumā pieņemts, ka gada laikā paredzēts izvest līdz 1444 autokravām kūdras.
- 3.3.8. Saskaņā ar Ziņojumā norādīto kūdras ieguves laikā radīsies nebīstamie (koksnes atkritumi, sadzīves atkritumi un ražošanas atkritumi) un bīstamie atkritumi (atkritumi, kas radīsies kūdras ieguves tehnikas apkopes rezultātā). Atkritumus paredzēts nodot uzņēmumiem, kuriem ir atbilstošas atkritumu apsaimniekošanas atļaujas.
- 3.3.9. Attiecībā uz ugunsdrošības pasākumiem Ziņojumā norādīts, ka purva teritorijā kūdras ieguves laukus norobežo ūdens novadgrāvji. Sagatavojot kūdras ieguvei paredzētās teritorijas, tiks projektēti, izrakti un iekārtoti ūdensņemšanas baseini un to piebraucamie ceļi atbilstoši spēkā esošajiem normatīviem par ugunsdrošības prasībām kūdras ieguves laukos. Ugunsdzēsībai nepieciešamie ūdens krājumi un to ieguves avotu skaits un izvietojums tiks noteikts kūdras ieguves projektā. Detalizēta informācija par paredzamajiem ugunsdrošības pasākumiem apkopota Ziņojuma 1.6. nodaļā.
- 3.3.10. Degvielas uzglabāšana Atradnes teritorijā nav paredzēta. Tehniku paredzēts uzpildīt no autocisternām.
- 3.3.11. Saskaņā ar Ziņojumā norādīto, pēc kūdras ieguves pabeigšanas Ierosinātāja vai tās tiesību pārņēmējs veiks rekultivācijas darbus. Tā kā Teritorijas plānojumā nav noteikti īpaši nosacījumi derīgo izrakteņu ieguves vietu rekultivācijai rekultivācijas veida noteikšana tiks veikta saskaņā ar Ministru kabineta 2012. gada 21. augusta noteikumiem Nr. 570 "Derīgo izrakteņu ieguves kārtība". Ziņojumā norādīts, ka rekultivācijas process veicams pakāpeniski, pirmās rekultivējot platības ar vismazāko kūdras slāņa biezumu. No Ziņojuma izriet, ka kūdras izstrādātājs Atradnes rekultivācijas pasākumus var arī uzsākt pēc pirmās ieguves zonas izstrādes pabeigšanas, tā nodrošinot teritorijas potenciāla lietderīgu izmantošanu ilgtermiņā.

3.4. Paredzētās darbības iespējamie alternatīvie risinājumi:

- 3.4.1. Ziņojumā (Ziņojuma 1.4. nodaļa) vērtētas divas alternatīvas atradnes rekultivācijai pēc tās pilnīgas izstrādes:

- 3.4.1.1. renaturalizācija, atjaunojot hidroloģisko režīmu un sekmējot purva veģetācijas atjaunošanos,
- 3.4.1.2. apmežošana, veidojot šaurlapju un mētru kūdrenim raksturīgas priedes audzes visā izstrādātās atradnes platībā.
- 3.4.2. Ierosinātāja paredzējusi, ka tiks īstenota rekultivācijas alternatīva, kura paredz kūdras atradnes apmežošanu pēc tās pilnīgas izstrādes. Ziņojuma 3.3.3. nodaļā norādīts, ka rekultivācija ar apmežošanu Darbības vietā iespējama, jo veicot mitruma režīma izmaiņu prognozi konstatēts, *“ka pēc visu dabisko un mākslīgo ūdens noteku slēgšanas gruntsūdens līmenis gandrīz visā kūdras ieguvei paredzētajā teritorijā veģetācijas sezonā nepacelsies virs 20 cm no zemes virsas”*. Sekmīgai alternatīvas realizācijai izstrādājams un realizējams teritorijas apsaimniekošanas plāns, tai skaitā ņemot vērā, ka *“meliorācijas sistēmas var slēgt pēc tam, kad koku vainagi ir sakļāvušies, t.i. ne agrāk kā 20-30 gadus pēc koku stādīšanas”*.
- 3.4.3. Ierosinātājas izvēlēto alternatīvu vērtējums, salīdzinājums un pamatojums pievienots Ziņojuma 3.3. un 3.9.9. nodaļās un 12. tabulā. Pamatojoties uz veikto rekultivācijas alternatīvu salīdzinājumu, Ziņojumā konstatēts, ka no SEG emisiju viedokļa labvēlīgāk ir rekultivācijas alternatīva, kura paredz Atradnes rekultivācijas par mežu. Vērtējot ar hidroloģiskā režīma izmaiņām saistītās paliekošās izmaiņas secināts, ka, īstenojot apmežošanas alternatīvu, ietekme ir neatgriezeniska un nebūtiska, bet renaturalizācijas gadījumā – nebūtiska un atgriezeniska. Savukārt vērtējot ietekmi uz dabas vērtībām attiecīgi secināts, ka apmežošanas gadījumā ietekme ir būtiska un neatgriezeniska, bet renaturalizācijas gadījumā – būtiska un ilgtermiņā¹⁵ atgriezeniska.
- 3.4.4. Attiecībā uz iespējamām iegūtās kūdras transportēšanas alternatīvām Ziņojumā norādīts, ka Plānotajai darbībai nav paredzētas un nav iespējamās kūdras transportēšanas alternatīvas, jo piekļuve atradnei būs iespējama tikai pa Pievedceļu, kuru tikai šim nolūkam plānots izbūvēt no Autoceļa P79 līdz atradnes robežai. Pievedceļa trases izbūvei paredzēts atmežot 20 m platu joslu. Jaunbūvējamā autoceļa garums - aptuveni 520 m, ar tā izbūvi un ekspluatāciju saistītās ietekmes vērtētas Ziņojumā.
- 3.4.5. Ziņojumā, kā alternatīvas norādītas arī kūdras ieguves tehnoloģijas (Ziņojuma 1.4. nodaļa), bet nav veikts to izvērtējums un salīdzinājums Noteikumos Nr. 18 un Programmā norādītajā detalizācijas pakāpē. Vērtējot Paredzētās darbības radītās izmaiņas gaisa kvalitātē un trokšņa izplatībā, kā nozīmīgākas ietekmes radoša novērtēta frēzkūdras ieguves ar pneimatisko paņēmienu tehnoloģija.

4. Izvērtētā dokumentācija:

- 4.1. Dienesta 2020. gada 14. janvāra vēstule Nr. 11.4/VI/145 *“Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”* ar 2020. gada 14. janvāra Lēmumu Nr. VI20SI0007 (Biroja reģ. Nr. 5-01/84).
- 4.2. Dienesta 2020. gada 22. janvāra vēstule Nr. 11.4/VI/305 *“Par lēmuma nosūtīšanu”* ar kontrolsarakstu Lēmumam Nr. VI20SI0007 (Biroja reģ. Nr. 5-01/114).
- 4.3. Ierosinātājas 2020. gada 15. maija elektroniskā pasta vēstule *“Par paziņojumu un informācijas publicēšanu kūdras atradnes “Garais purvs” IVN sākotnējai sabiedriskajai*

---

¹⁵ Atbilstoši Ziņojumam, purvam raksturīga veģetācijas struktūra un mikroreljefs veidojas tikai vairāku gadu desmitu laikā. Latvijas apstākļos vienlaidus augu segas, ko veido tipiskas purvu augu sugas, optimālos mitruma apstākļos var izveidoties 10 - 20 gadu laikā. Taču dabiskam purvam līdzīgs mikroreljefs un veģetācijas struktūra izveidojas, iespējams, tikai aptuveni 50 gadu laikā.

apspriešanai” (Biroja reģ. Nr. 5-01/836).

- 4.4. Ierosinātājas 2020. gada 19. maija vēstule Nr. 4.1-2_049o_250_20_135 “*Par paziņojuma par sākotnējo apspriešanu publicēšanu, kūdras atradnei “Garais purvs”*” ar pielikumiem (Biroja reģ. Nr. 5-01/850).
- 4.5. Ierosinātājas 2020. gada 3. jūnija vēstule Nr. 4.1-2_04qm_250_20_148 “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma programmas izstrādi kūdras atradnei “Garais purvs”*” (Biroja reģ. Nr. 5-01/945).
- 4.6. Ierosinātājas 2020. gada 12. jūnija vēstule Nr. 4.1-2_04zb_250_20_156 “*Par sākotnējās sabiedriskās apspriešanas rezultātiem, kūdras atradnei “Garais purvs”*” ar pielikumiem (Biroja reģ. Nr. 5-01/994).
- 4.7. Biroja 2020. gada 3. jūlija programma Nr. 5-03/8 *ietekmes uz vidi novērtējumam kūdras ieguvei kūdras atradnē “Garais purvs” un pievedceļa “Garā kūdras purva ceļš” izbūvei Bebru pagastā, Kokneses novadā.*
- 4.8. Izstrādātājas 2023. gada 21. augusta elektroniskā pasta vēstule “*Par LVM “Garais purvs” sabiedrisko apspriešanu*” ar pielikumu (Biroja reģ. Nr. 5-01/2080).
- 4.9. Izstrādātājas 2023. gada 14. septembra elektroniskā pasta vēstule “*“Garais purvs” IVN sabiedriskās apspriešanas protokols*”, ar kuru iesniegts Ietekmes uz vidi novērtējuma kūdras ieguvei kūdras atradnē “Garais purvs” un pievedceļa “Garā kūdras purva ceļš” izbūvei Bebru pagastā, Aizkraukles novadā, sabiedriskās apspriešanas sanāksmes protokols (Biroja reģ. Nr. 5-01/2309).
- 4.10. Izstrādātājas 2023. gada 27. septembra vēstule Nr. 71/09/23 “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma iesniegšanu*” ar kuru Birojā iesniegts Ziņojums ar pielikumiem (Biroja reģ. Nr. 5-01/2429).
- 4.11. Izstrādātājas 2023. gada 29. septembra elektroniskā pasta vēstule “*Paziņojums par ietekmes uz vidi novērtējuma iesniegšanu*” ar pielikumu (Biroja reģ. Nr. 5-01/2443).
- 4.12. Izstrādātājas 2023. gada 13. oktobra elektroniskā pasta vēstule “*Garā purva IVN paziņojums*” ar pielikumu (Biroja reģ. Nr. 5-01/2567).
- 4.13. Dienesta 2023. gada 2. novembra vēstule Nr. 2.3/AP/11721/2023 “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu*” (Biroja reģ. Nr. 5-01/2716).
- 4.14. DAP 2023. gada 6. novembra vēstule Nr.4.9/6941/2023-N “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu kūdras ieguvei atradnē “Garais purvs” un pievedceļa “Garā kūdras purva ceļš” izbūvi Bebru pagastā, Aizkraukles novadā*” (Biroja reģ. Nr. 5-01/2737).
- 4.15. Aizkraukles novada pašvaldības 2023. gada 8. novembra vēstule Nr. 4.1/N/23/2291 “*Par paredzēto darbību - kūdras ieguvei kūdras atradnē “Garais purvs” un pievedceļa “Garā kūdras purva ceļš” izbūvi Bebru pagastā, Aizkraukles novadā*” (Biroja reģ. Nr. 5-01/2745).
- 4.16. Biroja 2023. gada 30. novembra vēstule Nr. 5-01/1458/2023 “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu*” ar pielikumiem.
- 4.17. Ierosinātājas 2024. gada 15. janvāra vēstule Nr. 4.1-2_00ex_101_24_32 “*Par ekspertu viedokļa nosūtīšanu*” ar pielikumu (Biroja reģ. Nr. 5-01/152).
- 4.18. Izstrādātājas 2024. gada 29. janvāra vēstule Nr. 08/01-24 “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma iesniegšanu*” ar kuru Birojā iesniegts Ziņojums ar pielikumiem (Biroja reģ. Nr. 5-01/296).
- 4.19. Dienesta 2024. gada 13. februāra vēstule Nr. 2.3/AP/1764/2024 “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu*” (Biroja reģ. Nr. 5-01/467).
- 4.20. DAP 2024. gada 13. februāra vēstule Nr. Nr.4.9/782/2024-N “*Par ietekmes uz vidi*

novērtējumu kūdras ieguvei atradnē “Garais purvs” un pievedceļa “Garā kūdras purva ceļš” izbūvi Bebru pagastā, Aizkraukles novadā” (Biroja reģ. Nr. 5-01/468).

- 4.21. Pašvaldības 2024. gada 18. februāra vēstule Nr. 4.1/N/24/380 “Par Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu” (Biroja reģ. Nr. 5-01/515).
- 4.22. Izstrādātājas 2024. gada 12. marta vēstule Nr. 14/03-24 “Par ietekmes uz vidi novērtējuma iesniegšanu” ar kuru Birojā iesniegta aktualizētā Ziņojuma redakcija (Biroja reģ. Nr. 5-01/841).

5. Informācija par paredzētās darbības novērtēšanas procesā apkopotajiem ieinteresēto pušu viedokļiem un argumentiem (tai skaitā par sabiedriskās apspriešanas rezultātiem):

5.1. Sākotnējā sabiedrības informēšana, sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sapulces, ieinteresēto pušu viedoklis un argumenti:

- 5.1.1. Paziņojums par Paredzēto darbību un plānoto sanākumi tika publicēts 2020. gada 15. maija Kokneses novada pašvaldības informatīvā izdevuma “Kokneses Novada Vēstis” numurā Nr. 119 (406) un ievietots tīmekļvietnēs www.koknese.lv, www.lvm.lv un www.vpvb.gov.lv. Informatīvie materiāli par Paredzēto darbību bija pieejami tīmekļvietnē www.koknese.lv un www.lvm.lv. Atbilstoši Sākotnējās apspriešanas materiāliem paziņojumi par IVN uzsākšanu individuāli tika nosūtīti to nekustamo īpašumu īpašniekiem (valdītājiem), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar Darbības vietu.
- 5.1.2. Paredzētās darbības IVN sākotnējā sabiedriskā apspriešana (turpmāk – Sākotnējā apspriešana) norisinājās no 2020. gada 15. maija līdz 2020. gada 4. jūnijam. Sākotnējās apspriešanas ietvaros tika organizēta sanāksme neklātienēs formā saskaņā ar Ministru kabineta 2020. gada 12. marta rīkojuma Nr. 103 “Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu”¹⁶ 4.40. punktu. Sākotnējās apspriešanas sanāksme neklātienēs formā (attālināti) notika no 2020. gada 26. maija plkst. 10.00 līdz 2020. gada 1. jūnijam. Videoprezentācija bija pieejama tīmekļa vietnēs www.koknese.lv un www.lvm.lv. Interesenti varēja sūtīt jautājumus uz Ierosinātās pārstāvja e-pasta adresi: m.pupils@lvm.lv. Atbilstoši 2020. gada 26. maija – 1. jūnija Sākotnējās apspriešanas sanāksmes protokolam videoprezentācija tika skatīta 213 reizes. Sākotnējās apspriešanas ietvaros Birojā netika saņemti viedokļi par Paredzēto darbību.

5.2. Sabiedrības informēšana, sabiedriskās apspriešanas sapulce, ieinteresēto pušu viedoklis Ziņojuma izstrādes stadijā:

- 5.2.1. Ziņojuma sabiedriskā apspriešana (turpmāk – Ziņojuma apspriešana) norisinājās no 2023. gada 18. augusta līdz 18. septembrim. Paziņojums par Ziņojuma sabiedrisko apspriešanu tika publicēts 2023. gada 18. augusta laikrakstā “Staburags” Nr. 63(8341), kā arī ievietots tīmekļa vietnēs www.aizkraukle.lv, www.lvm.lv, www.enviro.lv un www.vpvb.gov.lv. Ar Ziņojumu varēja iepazīties Izstrādātājas tīmekļvietnē www.enviro.lv, kā arī Aizkraukles novada pašvaldības tīmekļvietnē www.aizkraukle.lv no 2023. gada 18. augusta līdz 18. septembrim. Laika periodā no 2023. gada 4. augusta līdz 8. augustam bija iespēja uzdot jautājumus par IVN un Paredzēto darbību saņemt atbildes ar elektroniskā pasta (valdis@felsbergs.lv) starpniecību. Minētajā laika periodā neviens jautājums netika saņemts. Saskaņā ar likuma “Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likums”¹⁷ 20. pantu Ziņojuma

¹⁶ Zaudējis spēku 2020. gada 10. jūnijā.

¹⁷ Zaudējis spēku 2024. gada 1. janvārī.

apspriešanas sanāksme norisinājās neklātienas formā (attālināti) 2023. gada 6. septembrī plkst. 10:00. Sanāksmē bija iespējams piedalīties, izmantojot tīmekļvietnes www.enviro.lv sadaļā “Aktuālie paziņojumi” publicēto saiti.

- 5.2.2. Tīmekļvietnēs www.enviro.lv un www.aizkraukle.lv no 2023. gada 4. augustam līdz 8. augustam bija pieejama videoprezentācija. Saskaņā ar Ziņojuma apspriešanas sanāksmes protokolu sanāksmei kopumā pieslēdzās septiņas personas – Ierosinātājas, Izstrādātājas un Aizkraukles novada pašvaldības pārstāvji. Ziņojuma apspriešanas laikā Birojā netika saņemts neviens priekšlikums vai viedoklis par Paredzēto darbību.

5.3. Sabiedrības informēšana par Birojā iesniegto Ziņojumu un argumenti Ziņojuma izvērtēšanas stadijā:

- 5.3.1. Birojā Ziņojums tika iesniegts 2023. gada 28. septembrī. Paziņojums par iesniegto Ziņojumu tika publicēts Izstrādātājas, Pašvaldības un Biroja tīmekļvietnēs www.enviro.lv, www.aizkraukle.lv un www.vpvb.gov.lv. Ziņojums elektroniski bija pieejams interneta vietnē www.enviro.lv.

- 5.3.2. Atsaucoties uz Biroja lūgumu sniegt viedokli par Ziņojumu, Birojs saņēma:

5.3.2.1. Dienesta 2023. gada 2. novembra vēstuli Nr. 2.3/AP/11721/2023 “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu*”. Dienests norāda uz konstatēto pretrunu pneimatiskā un mehāniskā ieguves paņēmiena salīdzinājumiem, trokšņa pārsniegumiem pie viensētas “*Raudas*”, kā arī to, ka projekts “*Sustainable and responsible management and re-use of degraded peatlands in Latvia*” (LIFE REstore) ir noslēdzies. Vēstulē tiek norādīts uz nepieciešamību paredzēt trokšņu mazināšanas pasākumus materiāla transportēšanas laikā.

5.3.2.2. DAP 2023. gada 6. novembra vēstuli Nr. 4.9/6941/2023-N “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu kūdras ieguvei atradnē “Garais purvs” un pievedceļa “Garā kūdras purva ceļš” izbūvi Bebru pagastā, Aizkraukles novadā*”, kurā norādīts, ka Paredzētās darbības īstenošana ir iespējama, ja tiek īstenoti ietekmi mazinoši pasākumi, lai novērstu nelabvēlīgu ietekmi uz Paredzētās darbības teritorijai (tai skaitā pievedceļam) pieguļošajiem biotopiem. Vēstulē arī norādīts uz norādītās informācijas pretrunām Ziņojumā un tā pielikumos, kā arī to, ka Ziņojumā un dabas ekspertu atzinumā norādītās iznīcināmās biotopu platības nesakrīt ar DDPS “*Ozols*” atrodamo informāciju. Vienlaikus DAP savā vēstulē pauž viedokli, ka tās ieskatā nav atbalstāma kūdras ieguve neietekmētos vai mazietekmētos purvos Latvijā. Attiecībā par ietekmi mazinošiem pasākumiem biotopiem, kas pieguļ Paredzētās darbības teritorijai, DAP vēlas papildināt dabas ekspertu atzinumā norādīto. Tiek norādīts, ka ir svarīgi saudzēt labas kvalitātes ES nozīmes prioritāro biotopu 9010* Veci vai dabiski boreāli meži, kas atbilst arī Latvijā īpaši aizsargājamam biotopam un atrodas 230. kvartāla 14. nogabalā. Biotopā konstatētas divas īpaši aizsargājamas sugas, kuru aizsardzībai dibināms mikroliegums – Hella kailāpe *Anastrophyllum hellerianum* un kailā apaļape *Odontoschisma denudatum*. Ņemot vērā minēto tiek lūgts vai nu pārvietot pievedceļa atrašanās vietu, lai tā izbūvei nebūtu jāatmežo daļa no labas kvalitātes biotopa un aizsargājamo sugu dzīvotnes vai gar biotopa robežām paredzēt pievedceļa ceļa izbūvi (atmežojamo joslu) minimālā (5-6 m) nevis standarta >20 m platumā. Neveidot gar biotopa robežām grāvi vai grāvja tehnisko izbūvi paredzēt tādu, lai novērstu ūdeņu ieplūdi grāvī no biotopa puses (paredzot sliekšņi caurtekai, ūdensnecaurlaidīgas membrānas ievietošanu vai citu atbilstošu tehnoloģisku risinājumu). Tāpat ir jānodrošina, lai netiktu negatīvi ietekmēti biotopi, kas pieguļ kūdras ieguves teritorijai. Lai saudzētu šos biotopus un papildus negatīvi neietekmētu to hidroloģisko režīmu, DAP lūdz neplānot biotopu

perifērijā (Paredzētās darbības teritorijai pieguļošajā daļā) atmežošanu grāvju izbūvei, atbērtnei un gar grāvi biotopu pusē iestrādāt ūdensnecaurlaidīgu materiālu, lai novērstu grāvī ūdeņu ieplūdi no biotopu puses vai paredzēt citus līdzvērtīgus ietekmi mazinošus pasākumus.

- 5.3.2.3. Pašvaldības 2023. gada 8. novembra vēstuli Nr. 4.1/N/23/2291 “*Par paredzēto darbību - kūdras ieguvi kūdras atradnē “Garais purvs” un pievedceļa “Garā kūdras purva ceļš” izbūvi Bebru pagastā, Aizkraukles novadā*”, kurā norādīts, ka saskaņā ar Teritorijas plānojumu Darbības vietā un tās tuvumā ir noteikta funkcionālā zona – Mežu zeme (M), kurā ietilpst arī purvs. Daļa Atradnes teritorijas atrodas 1 km aizsargjoslā ap Vecbebru ciemu kvalitatīvas dzīves vides saglabāšanai un ierobežotas saimnieciskās darbības veikšanai. Saskaņā ar TIAN 82. un 146. punktā noteikto Paredzēto darbību iespējams realizēt. Pašvaldība neiebilst Paredzētās darbības realizācijai ar nosacījumu, ka darbības īstenošanas laikā tiks ievērotas visas normatīvajos aktos noteiktās prasības un piesaistīto sertificēto dabas ekspertu atzinumā par derīgo izrakteņu (kūdras) ieguves, ūdens novadīšanas sistēmas pārbūves un pievedceļa “*Garā kūdras purva ceļš*” ierīkošanas ietekmi uz īpaši aizsargājamo vaskulāro augu un putnu sugām un Eiropas Savienības nozīmes, Latvijā īpaši aizsargājamiem biotopiem kūdras atradnē “*Garais purvs*” norādītie nosacījumi darbības vai pasākuma veikšanai.
- 5.3.3. Pamatojoties uz Novērtējuma likuma 20. panta otro un trešo daļu, Birojs ar 2023. gada 30. novembra vēstuli Nr. 5–01/1458/2023 “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu*” Ziņojumu nodeva papildināšanai, nosūtot Ierosinātājai un Izstrādātājai arī Birojā saņemtos pašvaldības un institūciju viedokļus.
- 5.3.4. Ierosinātāja 2024. gada 16. janvārī Birojā iesniedza sertificētu sugu un biotopu ekspertu viedokli par DAP 2023. gada 6. novembra vēstulē Nr. 4.9/6941/2023-N sniegtajiem komentāriem.
- 5.3.5. Birojā Ziņojuma papildinātā redakcija tika iesniegta 2024. gada 29. janvārī. Paziņojums par iesniegto Ziņojumu tika publicēts tīmekļvietnēs www.enviro.lv, www.aizkraukle.lv un www.vpvp.gov.lv. Ziņojums elektroniski bija pieejams tīmekļvietnē www.enviro.lv. Ziņojuma 17. tabulā “*Ietekmes uz vidi novērtējuma izvērtēšanā saņemto VPVB 30.11.2023. Nr.5-01/1458/2023 norādījumu izpilde*” ietverts pārskats par iebildumu un viedokļu izvērtējumu, norādot, kā tie ņemti vērā. Aktualizētās Ziņojuma redakcijas izvērtēšanas laikā, atsaucoties uz Biroja lūgumu sniegt viedokli par iesniegto Ziņojumu, Birojā tika saņemtas:
- 5.3.5.1. Dienesta 2024. gada 13. februāra vēstule Nr. 2.3/AP/1764/2024 “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu*”, kurā norādīts, ka izskatot izstrādātā Ziņojuma aktuālo redakciju Dienestam nav iebildumu un piezīmju par to. Vienlaikus tiek informēts, ka Dienests 2023. gada 2. novembrī sagatavoja vēstuli Nr.2.3/AP/11721/2023 “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu*”.
- 5.3.5.2. DAP 2024. gada 13. februāra vēstule Nr. 4.9/782/2024-N “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu kūdras ieguvei atradnē “Garais purvs” un pievedceļa “Garā kūdras purva ceļš” izbūvi Bebru pagastā, Aizkraukles novadā*”, kurā sniegts viedoklis par Ziņojuma aktuālo redakciju kontekstā ar DAP jau sniegto viedokli par Ziņojumu. Paredzētās darbības īstenošana ir iespējama, ja tiek īstenoti ietekmi mazinoši pasākumi, lai novērstu nelabvēlīgu ietekmi uz Paredzētās darbības teritorijai pieguļošajiem biotopiem. DAP piekrīt, ka gar 230.kvartāla 14.nogabalu veidojot šaurāku atmežojamo joslu un neveidojot grāvi, tiks iespēju robežās mazināta ietekme uz ES nozīmes prioritāro biotopu *Veci vai dabiski boreāli meži 9010**, kurā sastopamas īpaši aizsargājamas sugas. Ietekmi uz ES nozīmes prioritāro biotopu *Purvaini meži 91D0** ir iespējams mazināt, ja posmā gar

biotopu izrakto materiālu sablīvēs biotopa pusē esošajā atbērtnē. Vēstulē tiek sniegti/izvirzīti nosacījumi Ziņojuma 3.9.9. nodaļas “*Paredzētās darbības īstenošanas ietekmju uz vidi apkopojums un ietekmi mazinošie pasākumi*” pilnveidošanai, tai skaitā, lai novērstu ietekmi uz putniem, ievērojams ietekmi mazinošs pasākums - Paredzētās darbības platību atmežošanu neveikt laika periodā no 1. marta līdz 30. jūnijam; posmā gar 230. kv. 14. nog. ziemeļaustrumu malu neplānot tehnikas un materiālu novietošanu, bīstamos sausos kokus iegāzt mežaudzē; kritālas, kas traucē trases ierīkošanai, pārvietot mežaudzē.

5.3.5.3. Pašvaldības 2024. gada 18. februāra vēstule Nr. 4.1/N/24/380 “*Par Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu*”, kurā netiek izteikti iebildumi pret Ziņojuma aktuālo redakciju.

5.3.6. Pamatojoties uz Novērtējuma likuma 20. panta otro un trešo daļu, Birojs ar 2024. gada 22. februāra vēstuli Nr. 5–01/194/2024 “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu*” Ziņojumu nodeva papildināšanai. Birojā Ziņojuma aktuālā redakcija tika iesniegta 2024. gada 12. martā. Paziņojums par iesniegto Ziņojumu tika publicēts tīmekļvietnēs www.enviro.lv un www.vpvp.gov.lv. Ziņojums elektroniski bija pieejams tīmekļvietnē www.enviro.lv. Veicot Ziņojuma papildināšanu Biroja 2024. gada 22. februāra vēstulē Nr. 5–01/194/2024 noteiktie norādījumi netika atspoguļoti atsevišķā tabulā, bet tika veikti Ziņojuma 1.4., 3.3. un 3.3.9. nodaļu papildinājumi¹⁸.

6. Nosacījumi, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama:

- 6.1. Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros Ziņojuma Izstrādātāja ir novērtējusi iespējamās ietekmes uz vidi saistībā ar Paredzēto darbību, tai skaitā ietekmes, kuras tiks radītas izstrādei paredzētās teritorijas sagatavošanas un Pievedceļa izbūves, kūdras ieguves un transportēšanas laikā. Ziņojumā vērtēta Paredzētās darbības ietekme uz Darbības vietas un apkārtējās teritorijas bioloģisko daudzveidību un īpaši aizsargājamām dabas vērtībām, ietekme uz gaisa kvalitāti un trokšņa līmeni, tai skaitā iegūtā materiāla transportēšanas ietekme iepriekš minētajos aspektos, ietekme uz apkārtnes hidroloģisko un hidroģeoloģisko režīmu, augsnes struktūras un mitruma režīma izmaiņām, kultūrvēsturisko vidi un citiem aspektiem. Ņemot vērā, ka Paredzēto darbību plānots veikt teritorijā, kurā atrodas arī derīgo izrakteņu atradnes “*Brencēni*” teritorija (skat. arī šī atzinuma 3.2.3. punktu), sagaidāmās ietekmes vērtētas kopsakarā ar šo darbību.
- 6.2. Izvērtējis Ziņojumā veikto ietekmju novērtējumu, Birojs secina, ka būtiskas ar Paredzēto darbību saistītās ietekmes, ņemot vērā Paredzētās darbības specifiku un apjomu ir ietekme uz dabas vērtībām un hidroloģiskā režīma izmaiņas Darbības vietā, kā arī gaisa piesārņojošo vielu un trokšņu emisijas ietekmes, gan no kūdras ieguves, gan transportēšanas. Ilgtermiņā tiks ietekmēta Darbības vietas ainava, vienlaikus Ziņojumā konstatēts, ka Darbības vietā un tās apkārtnē neatrodas ainaviskas vai kultūrvēsturiski nozīmīgas vietas un teritorijas un dabas pieminekļi, kurus varētu ietekmēt Paredzētā darbība.
- 6.3. Birojs norāda uz Novērtējuma likuma 24. panta 2. punkta tiesību normu – “*Ierosinātāja pienākums ir nodrošināt: 1) iesniegtās informācijas pilnīgumu un patiesumu, kā arī ziņojuma sagatavošanu atbilstoši šā likuma un citu normatīvo aktu prasībām; 2) ziņojumā ietvertu risinājumu īstenošanu, tai skaitā tādu risinājumu īstenošanu, kuri paredzēti, lai novērstu, nepieļautu vai mazinātu un, ja iespējams, atlīdzinātu paredzētās darbības būtisko negatīvo ietekmi uz vidi.*”.
- 6.4. No Ziņojuma izriet, ka Paredzētā darbība tiks īstenota, ievērojot normatīvo aktu

---

¹⁸ Skatīt Ziņojuma 94.lpp.

saistošās prasības, tādēļ Birojam atkārtoti uz tām norādīt (un tās iekļaut savos nosacījumos) nav nepieciešams. Paredzētā darbība realizējama tikai atbilstoši Ziņojumā vērtētajiem nosacījumiem, nepārsniedzot noteiktos un/ vai aprēķinātos robežlielumus un mērķlielumus. Ziņojuma 3.9.9. nodaļā uzskaitīts pasākumu kopums ietekmes novēršanai un samazināšanai, kas uzskatāms par obligātu prasību Paredzētās darbības realizācijas gadījumā. Citādā veidā Paredzētā darbība nav pieļaujama.

- 6.5. Ja Paredzētās darbības plānošanas vai realizācijas gaitā tiek noteikti ieguves, apjoma, laika u.c. risinājumi, kas Ziņojuma gaitā nav novērtēti vai pārsniedz Ziņojumā novērtētos lielumus, veicams šādu izmaiņu būtiskuma novērtējums un, pie nepieciešamības, Sākotnējais izvērtējums saskaņā ar Novērtējuma likuma 3.² panta pirmās daļas 3. punktu.
- 6.6. Ņemot vērā Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu, Birojam ir tiesības noteikt papildu nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama Paredzētās darbības akcepta gadījumā. Izvērtējis Ziņojumu un saistīto ietekmes uz vidi novērtējuma dokumentāciju, tajā skaitā sabiedriskās apspriešanas ietvaros paustos sabiedrības, valsts un pašvaldību institūciju atsauksmes par Ziņojumu, Birojs kā būtiskākos Birojs Ziņojumā identificē šādus ar Paredzētās darbības realizāciju saistītos ietekmes uz vidi aspektus:
  - 6.6.1. Hidroloģiskā un hidroģeoloģiskā režīma izmaiņas un ietekme uz ūdeņu kvalitāti, kā arī potenciālie avāriju riski.
  - 6.6.2. Ietekme uz dabas vērtībām, tostarp bioloģisko daudzveidību un ainavu, kā arī plānotie rekultivācijas pasākumi.
  - 6.6.3. Gaisu piesārņojošo vielu un SEG emisijas, un izmaiņas gaisa kvalitātē, tostarp no derīgā izrakteņa transportēšanas.
  - 6.6.4. Troksnis un tā izplatība, tostarp no derīgā izrakteņa transportēšanas.

6.7. Izvērtējot Ziņojumā identificētās un izvērtētās iespējamās plānotās darbības ietekmes uz vidi, Birojs secina sekojošo:

6.7.1. Hidroloģiskā un hidroģeoloģiskā režīma izmaiņas un ietekme uz ūdeņu kvalitāti, kā arī potenciālie avāriju riski.

- 6.7.1.1. Paredzētās darbības teritorijas hidroloģisko apstākļu raksturojums sniegts jau šā atzinuma 3.2.6. punktā, bet detalizētāk arī Ziņojuma 2.3. nodaļā. Teritorijas hidroģeoloģiskais raksturojums sniegts Zinājumā 2.4. nodaļā. Savukārt hidroloģiskais un hidroģeoloģiskais režīms un to izmaiņas Paredzētās darbības realizācijas rezultātā detalizēti vērtēti Ziņojuma 3.5., 3.6. un 3.7. nodaļā, kā arī saistītajos pielikumos (Ziņojuma 5. un 8. pielikums).
- 6.7.1.2. Ziņojumā norādīts, ka Atradnes inženierģeoloģiskie apstākļi kopumā vērtējami kā sarežģīti, jo līdz vismaz 1 - 3 m dziļumam no zemes virsmas veido vājas nestspējas gruntis – kūdra, zem kūdras iegulošās gruntis – irdenas smalkas smilts un mīksti plastiska morēnas smilšmāls. Atradnes teritorijā arī gruntsūdens līmenis ir īpaši augsts – tuvs zemes virsmai (mitrajos gadalaikos iespējama plašu iecirkņu applūšana). Vājas nestspējas gruntis ir Pievedceļa būvniecības apgrūtinošs faktors, kas ņemams vērā ceļu būvniecībā.
- 6.7.1.3. Garā purva gruntsūdeņu barošanas galvenokārt nodrošina tikai atmosfēras nokrišņi, un tie veidojas galvenokārt atmosfēras nokrišņu infiltrācijas rezultātā, pastāvīgi atjaunojot gruntsūdens horizontu, ūdens krājumus, kā arī ietekmējot to stāvokli un plūsmas intensitāti. Purva gruntsūdeņu atslodze notiek apkārtējās ūdenstecēs un notekās. Garajā purvā gruntsūdeņi iegūļ kūdras dziļumā no 0 līdz

dažiem desmitiem centimetru un kopā ar virszemes ūdeņiem veido vienotu hidroloģisko sistēmu.

- 6.7.1.4. Ziņojumā, raksturojot Garā purva hidroloģisko un hidroģeoloģisko režīmu, norādīts, ka Garajam purvam kā augstā tipa purvam ir raksturīga virszemes ūdens un gruntsūdens noplūde praktiski visos virzienos, t.i. ūdens plūsma notiek no purva augstākās vietas uz tā malām vai tuvumā esošajiem meliorācijas grāvjiem. Garā purva D no ūdensšķirtnes ūdens plūsma pārsvarā orientēta D un DA virzienā – uz Bormaņu grāvi, bet Garā purva Z no ūdensšķirtnes ūdens plūsma orientēta R un Z virzienā – uz Senču grāvi. Kopumā Garais purvs ietilpst meža meliorācijas sistēmas “Černovs-1” teritorijā, kurā rekonstrukcijas darbi tika veikti 2012. gadā. Seno grāvju tīrīšana Garajā purvā nav veikta, taču meliorācijas sistēmas darbības nodrošināšanai ir pārtīrīti novadgrāvji un meža susinātājgrāvji.
- 6.7.1.5. Senču grāvis (ŪSIK kods 4144528:01) ir Bebrupes kreisā krasta pieteka, virzās gar Garā purva Z malu, saņemot tā ūdeņus pa diviem novadgrāvjiem un trim susinātājgrāvjiem. Regulētā valsts ūdensnotekā Bebrupe Senču grāvis ieplūst pēc aptuveni 2,3 km. Atbilstoši meliorācijas kadastra informācijas sistēmai Senču grāvja kopējais garums ir 4,82 km, sateces baseina platums 9,68 km², būvniecības darbi veikti 1962. gadā un atjaunošanas darbi 2015. gadā. Senču grāvja stāvoklis pēc pārbūves vērtēts kā apmierinošs. Bormaņu grāvis ierīkots ap purva Z un A daļu aptuveni 1-1,5 km attālumā no tā (Autoceļa P79 pretējā pusē). Ziņojumā norādīts, ka atbilstoši Meliorācijas kadastra informācijas sistēmai¹⁹ Bormaņu grāvja kopējais garums ir 7,866 km, sateces baseina platums – 15,27 km². Ūdens notecē no purva pa meliorācijas grāvjiem uz Bormaņu grāvi virzīta gar meža malu un caur lauksaimniecībā izmantojamām zemēm aptuveni 2,3 km tālāk ieplūst Pērsē. Ūdens novadī no purva uz Bormaņu grāvi nodrošina divi novadgrāvji: ŪSIK kods 41614:K:60 un ŪSIK kods 41614:K:3. Grāvja būvniecības darbi veikti 1958. gadā un 2017. gadā tam izstrādāts un īstenots valsts nozīmes ūdensnotekas pārbūves projekts, ekspluatācijā pieņemts 2018. gadā. Ūdensnoteku stāvoklis ir apmierinošs, bet grāvja gultnes nogāzes vietām aizaugušas ar krūmiem.
- 6.7.1.6. Atbilstoši Ziņojumam, “*Hidroloģiskajā atzinumā*”, par ūdens novadīšanas iespējām Garā purva kūdras atradnē²⁰ norādīts, lai novadītu ūdeni no purva uz valsts nozīmes ūdensnoteku Bormaņu grāvis, nepieciešams veikt novadgrāvja un kontūrgrāvju rekonstrukciju pārtīrot grāvjus un novācot apaugumu ~ 4,5 km garumā. Lai novadītu ūdeni no purva uz valsts nozīmes ūdensnoteku Senču grāvis, jāveic purva Z daļā esošā novadgrāvja rekonstrukcija pārtīrot grāvi un novācot apaugumu ~700 m garumā. Tāpat nepieciešams veikt valsts nozīmes ūdens notekas Senču grāvis rekonstrukciju pārtīrot grāvi un novācot apaugumu ~4,1 km garumā. Vienlaikus atzinumā norādīts, ka plānojot kūdras ieguvi Īpašumā ieteicams izmantot jau esošo grāvju novadītīklu, kas novada ūdeni uz ūdensnotekām Bormaņu grāvis un Senču grāvis, jo esošā purva nosusināšanas sistēma vēsturiski izbūvēta Bormaņu grāvja un Senču grāvja virzienos un strādā arī šobrīd, kā arī nav nepieciešams lielos apjomos veikt apauguma novākšanu un rakšanas darbus jaunu grāvju trašu ierīkošanai. Vienlaikus norādīts uz sekojošiem apgrūtinājumiem, ka valsts nozīmes ūdensnotekas Bormaņu grāvis virzienā purva DA esošais novadgrāvis un kontūrgrāvis skar privāto īpašnieku zemes (9 īpašumi ~ 4,1 km garumā), bet ūdensnotekas Senču grāvis virzienā

¹⁹ Tīmekļvietne <https://www.melioracija.lv/> (skatīta 15.03.2024.).

²⁰ Ziņojuma 8. pielikums.

purva ziemeļaustrumos esošais grāvis skar privāto Īpašnieku zemes (2 Īpašumi aptuveni 700 m garumā). Realizējot Paredzēto darbību jāņem vērā sliktais valsts nozīmes ūdensnotekas Senču grāvis stāvoklis.

- 6.7.1.7. Attiecībā uz meliorācijas sistēmu izbūves vai pārbūves darbu iespējamo ietekme uz hidroloģisko un hidroģeoloģisko režīmu izmaiņām konstatēts, ka speciāli pasākumi vai pārkārtējumi esošajās melioratīvajās sistēmās, kas varētu būt saistīti ar to pārbūvi, Paredzētās darbības kontekstā nav nepieciešami. Realizējot Paredzēto darbību nav paredzēts veikt nozīmīgus meliorācijas sistēmas pārkārtošanas darbus. Atradnes teritorijā būs nepieciešams ierīkot jaunus kartu grāvjus, veikt nosusināšanas pasākumus un ierīkot notekcaurules. Nosusināšanai tiks izmantoti jau esošie novadgrāvji, uz kuriem tiks novadīts liekais ūdens. Ziņojumam pievienotajā Hidroģeologa atzinumā²¹ secināts, ka pamatojoties uz hidrauliskiem aprēķiniem, Senču un Bormaņu grāvju caurplūdumi var nodrošināt nepieciešamo ūdens novadīšanu Garā purva nosusināšanas laikā.
- 6.7.1.8. Tā kā iegūtās kūdras produkcijas transportēšanai Īpašumā paredzēts izbūvēt Pievedceļu, Ziņojumā vērtēta arī Pievedceļa izbūves iespējamā ietekme uz hidroloģisko un hidroģeoloģisko režīmu izmaiņām. Lai nodrošinātu ceļa ekspluatācijas iespējas gan sausos, gan mitros laika apstākļos, vietās, kur dabiskās noteces un drenāžas apstākļi būs nepietiekami, gar ceļu paredzēts izveidot jaunus susinātājgrāvjus, kuru novietojumu noteiks būvprojekta izstrādes gaitā. Vietās, kur plānotais ceļš šķērsos atklātas ūdensnotekas, ir nepieciešams izbūvēt jaunas caurtekas. Tā kā Pievedceļa izbūve neparedz būtisku meliorācijas sistēmas rekonstrukciju, Ziņojumā konstatēts, ka Pievedceļa būvniecība nevar būtiski ietekmēt hidroloģiskos un hidroģeoloģiskos apstākļus un izraisīt to režīmu maiņu.
- 6.7.1.9. Vērtējot hidroloģiskā režīma iespējamās izmaiņas saistībā ar plānotajiem nosusināšanas darbiem, Ziņojumā konstatēts, ka uz Z un D no Darbības vietas nav sagaidāmas būtiskas izmaiņas hidroloģiskajā režīmā. Paredzams, ka iecirkņos uz ZR un DA no Atradnes robežas aiz novadgrāvjiem ir iespējama neliela pārpurvošanās, ko var izraisīt ūdens līmeņa celšanās, norādot, ka šādiem procesiem nav būtiskas nozīmes, jo šeit pārpurvošanās notiek jau šobrīd. Uzsākot kūdras ieguvī, Atradnes teritorijā paredzēts ierīkot kartu grāvjus, kas novada ūdeni aiz kūdras ieguves vietas. Hidroģeologa atzinumā norādīts, ka kartu grāvju ierīkošanas ietekmes novērtējumam izmantota gruntsūdens līmeņa depresijas līkne. Atbilstoši aprēķiniem konstatējams, ka vienu metru dziļa drenāžas grāvja ietekme izbeidzas jau 4-5 m attālumā no grāvja malas. Ņemot vērā minēto un to, ka kūdras ieguve nav pieļaujama bez ugunsdrošības joslas ierīkošanas, jaunierīkojamo kartu grāvju ietekmes zona nebūs platāka par šo drošības zonu. Tuvākā viensēta "Dzērvītes" atrodas ap 300 m ZA no Garā purva, līdz ar to konstatēts, ka Darbības vietas tuvumā nav arī grodu aku, kuras varētu ietekmēt Gara purva nosusināšana.
- 6.7.1.10. Ziņojumā norādīts, ka no Garā purva novadāmais ūdens pēc ķīmiskā sastāva atšķiras no Senču un Bormaņu grāvju ūdeņiem. Galvenās atšķirības saistītas ar to, ka augstā purva ūdeņu sastāvu un īpašības vistiešākajā veidā nosaka nokrišņu ķīmiskais sastāvs. Purva nogulumu gruntsūdeņos dominē mineralizācija 100-150 mg/l un ūdeņu (pH) līmenis augstajos purvos parasti svārstās no 3,0 līdz 4,2. Ņemot vērā, ka no Garā purva novadāmais ūdens nonāk Senču un Bormaņu grāvjos pa kontūrgrāvjiem un notekgrāvjiem, kur notiek dažādu ūdens tipu

---

²¹ Ziņojuma 4. pielikums.

sajaukšana, no Darbības vietas paredzamais novadāmais ūdens apjoms būs salīdzinoši neliels un sadalīts divos dažādos virzienos, Senču grāvī ieplūst ūdeņi no apkārtējām pārpurvotajām teritorijām, kā arī attālums līdz Bebrupei un Pērsei, kurās attiecīgi ieplūst Senču grāvis un Bormaņu grāvis ir pietiekams, lai novērstu ietekmi uz šīm dabiskajām ūdenstecēm. Attiecībā uz no purva novadāmā ūdens sastāvu arī norādīts, ka tajā būs smalkas kūdras daļiņas, līdz ar to ir jāparedz ūdeņu nostādināšanas baseini.

- 6.7.1.11. Ņemot vērā, ka Garā purva teritorijas Z daļa ietilpst Vecbebru ciemā ir centralizēta ūdensapgādes sistēma artēzisko urbumu ķīmiskās aizsardzības zonas teritorijā, atbilstoši Aizsargjoslu likuma 39. panta 3. punktā noteiktajām prasībām, lai veiktu ķīmiskajā aizsargjoslā paredzētās darbības, jāsaņem Dienesta tehniskie noteikumi normatīvajos aktos paredzētajā kārtībā.
- 6.7.1.12. Nepieciešamie ietekmes mazināšanas pasākumi, lai Paredzētā darbība radītu iespējami mazāku ietekmi uz Darbības vietas un tās apkārtnes hidroloģiskā režīmu un hidroģeoloģiskajiem apstākļiem, detalizēti izvērtēti Ziņojuma 8. pielikumā. Vērtējot Ziņojuma 8. pielikumu Birojs konstatē, ka tajā ir uzskaitīti nepieciešamie tehniskie pasākumi, lai ūdensnotekas Senču grāvis un Bormaņu grāvis nodrošinātu nepieciešamo ūdens novadīšanu no Atradnes teritorijas. Savukārt nepieciešamie ietekmes mazināšanas pasākumi, pamatojoties uz hidroģeologa vērtējumu uzskaitīti Ziņojuma 4. pielikumā.
- 6.7.1.13. Ziņojumā konstatēts, ka izteiktas izmaiņas attiecībā uz mitruma režīma un augsnes struktūras izmaiņām sagaidāmas kūdras izstrādes laikā purva laukumos, kuros notiks liekā ūdens novadīšana, kūdras frēzēšana un tam sekojoša žāvēšana. Ietekme uz augsnes struktūru un mitruma izmaiņām būs lokāla mēroga, bet ietekme uz apkārtējo lauksaimniecības un mežsaimniecības zemi nav sagaidāma. Vēja erozijas ietekme Paredzētās darbības kontekstā tiek vērtēta kā nebūtiska.
- 6.7.1.14. Ziņojuma 1.6. nodaļā detalizēti aprakstīti un vērtēti nepieciešamie un plānotie ugunsdrošības pasākumi Darbības vietā. Ugunsdrošības pasākumu nodrošināšana organizējama atbilstoši Ministru kabineta 2016. gada 19. aprīļa noteikumos Nr. 238 "*Ugunsdrošības noteikumi*"²² noteiktajām prasībām kūdras ieguves objektiem un teritorijām, izstrādājot objekta ugunsdrošības instrukciju. Ugunsdzēsības vajadzībām tiks izmantots ūdens no speciāli ierīkotām ugunsdzēsības ūdens ņemšanas vietām vai grāvjiem. Ugunsdzēsības pasākumu nodrošināšanai nepieciešamo ūdens ņemšanas vietu daudzums un izvietojums tiks noteikts, izstrādājot derīgo izrakteņu ieguves projektu. Tāpat Ziņojumā norādīts, ka visa kūdras ieguvei paredzētā tehnika tiks aprikota ar dzirksteļu slāpētājiem un noteiktas klases ugunsdzēsamajiem aparātiem.
- 6.7.1.15. Atbilstoši hidroloģiskā režīma nodrošināšanas risinājumi vērtētajām rekultivācijas alternatīvām²³ ir viens no nosacījumiem sekmīgai rekultivācijas pasākuma norisei, (Ziņojuma 1.7. un 3.3. nodaļa). Birojs norāda, ka tā precīzs risinājums un pamatojums sagatavojams izstrādājot kūdras ieguves un atradnes rekultivācijas, izstrādātās purva teritorijas apmežošanas, projektu, tai skaitā paredzot arī monitoringa un kontroles pasākumu plānu, kur tas nepieciešams.
- 6.7.1.16. Ņemot vērā Ziņojumā novērtēto, Birojs konstatē, ka nav sagaidāma Paredzētās darbības būtiska negatīva ietekme uz apkārtnes hidroloģisko un hidroģeoloģisko

²² Ziņojumā norādīti Ministru kabineta 2004. gada 17. februāra noteikumi Nr. 82 "*Ugunsdrošības noteikumi*", kuri spēku zaudējuši 2016. gada 1. septembrī.

²³ Skatīt šī atzinuma 3.4.1. punktu.

režīmu, augsnes struktūras un mitruma izmaiņām, virszemes un pazemes ūdens kvalitāti, ja Izstrādātāja īsteno Ziņojumā ietvertos risinājumus ietekmi mazinošiem pasākumiem. Ar Paredzēto darbību ir sagaidāmas kūdņas ieguvei raksturīgās ietekmes un papildus piesardzība ir saglabājama saistībā ar pasākumiem, kas veicami, lai nodrošinātu īpaši aizsargājamu biotopu aizsardzību un ugunsdrošību. Tomēr izmaiņas nav sagaidāmas tik nozīmīgas, lai atstātu iespaidu uz dabiskās vides absorbcijas spēju. Birojs nav konstatējis pilnībā izslēdzošus apstākļus Paredzētās darbības realizācijai. Ziņojumā paredzēti ietekmi uz vidi mazinošie pasākumi un pasākumi potenciālo avāriju risku – ugunsgrēks, piesārņojums ar naftas produktiem, novēršanai.

6.7.1.17. Izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju saistībā ar sagaidāmajām hidroloģiskā un hidroģeoloģiskā režīma izmaiņām, ietekmi uz ūdeņu kvalitāti, kā arī potenciāliem avāriju riskiem, Birojs atzīst par nepieciešamu noteikt papildu nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama darbības akcepta gadījumā:

- a) Uz jaunizveidojamiem novadgrāvjiem pirms to savienojuma ar esošajām promtekām (Senču grāvis un Bormaņu grāvis) jānodrošina sedimentācijas baseinu izveide.
- b) Jānodrošina Ziņojumā paredzētie ugunsdrošības pasākumi, tostarp preventīvie pasākumi, novēršot un samazinot ugunsgrēka izcelšanās iespējamību.
- c) Izstrādājot Atradnes rekultivācijas projektu, ņemot vērā izvēlēto rekultivācijas veidu – apmežošanu, nosakāms atbilstošs hidroloģiskā režīma risinājums, tai skaitā paredzot un nodrošinot arī tā monitoringa un kontroles pasākumu plānu, kur tas nepieciešams.

6.7.2. Ietekme uz dabas vērtībām, tostarp bioloģisko daudzveidību un ainavu, kā arī plānotie rekultivācijas pasākumi.

6.7.2.1. IVN ietvaros veiktais Paredzētās darbības novērtējums un iespējamā ietekme uz Paredzētās darbība teritoriju un tās apkārtnes bioloģisko daudzveidību balstīts uz sertificētu sugu un biotopu ekspertu vērtējumiem, kuru rezultāti atspoguļoti 2021. gada 12. jūlija Atzinumā un tā papildinājumos²⁴ un Ziņojumā²⁵.

6.7.2.2. 2021. gada 12. jūlija Atzinumā²⁶ attiecība uz Paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz vaskulāriem augiem Darbības vietā un tai blakus esošajās teritorijās norādīts:

6.7.2.2.1. Darbības vietā un tai piegulošajā zonā saskaņā ar DDPS “*Ozols*” ir reģistrēti ES nozīmes mežu un purvu biotopi (*Aktīvi augstie purvi*, 7110*, *Degradēti augstie purvi, kuros iespējama vai noris dabiskā atjaunošanās*, 7120, *Purvaini meži*, 91D0*, *Veci vai dabiski boreāli meži*, 9010*), savukārt informācijas par īpaši aizsargājamām sugām DDPS “*Ozols*” nav. Ierosinātājas datu bāzē GEO ir reģistrētas ierobežoti izmantojamas īpaši aizsargājamas vaskulāro augu sugas: apdzira *Huperzia selago*, gada staipeknis *Lycopodium annotinum*, un īpaši aizsargājamas sūnu sugas: Hellera ķīļlape *Anastrophyllum hellerianum* un kailā apaļlape *Odontoschisma denudatum*.

²⁴ Ziņojuma 5. pielikums.

²⁵ Ziņojuma 2.5 un 3.8. nodaļa.

²⁶ Ziņojuma 5. pielikumā pievienoto Ekspertu atzinumu sagatavojuši augu sugu eksperts un eksperts ornitologs.

- 6.7.2.2.2. Apsekotajā teritorijā zemsedzē valdošās ir boreālajiem skujkoku mežiem un augstajiem purviem raksturīgās augu sugas. Pieaugušajās mežaudzēs koku stāvu veido parastā priede *Pinus sylvestris*, āra bērzs *Betula pendula*, purva bērzs *Betula pubescens*, parastā egle *Picea abies*, nelielā daļā no teritorijas - arī parastā apse *Populus tremula*. Sausākajos mežos paredzētās darbības piegulošajā teritorijā paaugu veido parastā egle, parastais pīlādzis *Sorbus aucuparia*, bet mitrākajos – purva bērzs. Zemsedzi veido meža zaķskābene *Oxalis acetosella*, pūkainā zemzālīte *Luzula pilosa*, mellene *Vaccinium myrtillus*, brūklene *Vaccinium vitis-idaea*. Mežos nosusinātās kūdras augsnēs un purvā ir daudz sīkrūmu: mellene, brūklene, zilene *Vaccinium uliginosum*, purva vaivariņš *Ledum palustre*, sila virsis *Calluna vulgaris*, melnā vistene *Empetrum nigrum*. No sūnām meža joslā biežāk sastopamās ir Šrēbera rūšaine *Pleurozium schreberi*, spīdīgā stāvaine *Hylocomium splendens*, Magelāna sfagns *Sphagnum magellanicum*, šaurlapu sfagns *Sphagnum angustifolium*, smaillapu sfagns *Sphagnum capillifolium*, bet purvā arī iesarkanais sfagns *Sphagnum rubellum*, brūnais sfagns *Sphagnum fuscum*. Kopumā sugu sastāvs ir nabadzīgs. Apsekotajā teritorijā konstatēta viena ierobežoti izmantojama īpaši aizsargājama vaskulāro augu suga – gada staipekņis *Lycopodium annotinum*.
- 6.7.2.2.3. Paredzētās darbības rezultātā tiks iznīcinātas divas gada staipekņa izklaidus grupas kūdras ieguves laukumā un atsevišķi augi tieši uz plānotā pievedceļa trases, kas, salīdzinot ar pieejamo informāciju, nav vairāk par 0,02% no zināmā aptuvenā atradņu skaita. Vitālas audzes saglabāsies blakus plānotās darbības vietai ES nozīmes biotopos 9010* *Veci vai dabiski boreāli meži*, kā arī citos skujkoku un jauktos mežos. Ņemot vērā sugas izplatības raksturu un atjaunošanās dinamiku, eksperts²⁷ paredz, ka populācijai netiks nodarīts būtisks kaitējums, jo kūdras atradnei un pievedceļam piegulošajos nosusinātajos priežu un bērzu mežos ir piemēroti apstākļi sugas augšanai. Īslaicīgi sagaidāma sugas atradņu platības samazināšanās konkrētajā vietā, taču nosusināšana veicinās tās atjaunošanos blakus teritorijā un izplatīšanos arī tālāk.
- 6.7.2.3. 2021. gada 12. jūlija Atzinumā attiecībā uz Paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz ornitofaunu Darbības vietā un tai blakus esošajās teritorijās norādīts, ka:
- 6.7.2.3.1. Ziņojumā norādīts, ka Paredzētās darbības vietas teritorijas tuvumā (aptuveni 500 m attālumā no plānotās darbības vietas) ir konstatētas vairākas Latvijā īpaši aizsargājamas putnu sugas.
- 6.7.2.3.2. Pamatojoties uz “Mazā dzeņa *Dryobates minor*, vidējā dzeņa *Leiopicus medius*, baltmugurdzeņa *Dendrocopos leucotos*, dižraibā dzeņa *Dendrocopos major*, trīspirkstu dzeņa *Picoides tridactylus*, melnās dzilnas *Dryocopus martius* un pelēkās dzilnas *Picus canus* aizsardzības plāns” ietvertu informāciju, paredzētās darbības vietā un tās tiešā tuvumā neatrodas īpaši aizsargājamu dzeņu sugu aizsardzībai prioritāri nozīmīgas teritorijas. 2021. gadā konstatēts vokalizējošs melnās dzilnas tēviņš ligzdošanai piemērotā biotopā 230. kvartāla 14. nogabalā. Sugai raksturīgās darbības pēdas – kalumi, konstatēti arī 229. kvartāla 4., 5., 7. un 9. nogabalā. Datu ievākšanas laikā Eiropas ligzdojošo putnu atlantam, privātā valdījumā esošā īpašumā, aptuveni 200 m attālumā no Darbības vietas konstatēta vokalizējoša

²⁷ Eksperta sertifikāts Nr. 21.

melnā dzilna ligzdošanai piemērotā biotopā.

- 6.7.2.3.3. Pamatojoties uz “*Apodziņa Glaucidium passerinum, bikšainā apoga Aegolius funereus, meža pūces Strix aluco, urālpūces Strix uralensis, ausainās pūces Asio otus un ūpja Bubo bubo aizsardzības plāns*” ietvertu informāciju, Paredzētās darbības vietā un tās apkārtnē neatrodas īpaši aizsargājamo pūču sugu aizsardzībai prioritāri nozīmīgas teritorijas. Vokalizējošs apodziņš ligzdošanai piemērotā biotopā 2021. gadā konstatēts 230. kvartāla 14. nogabalā. Apodziņš uzskatāms par lietussarga sugu bioloģiskās daudzveidības aizsardzībā mežos, kurš apdzīvo galvenokārt vidēja vecuma un vecus lapu koku vai jauktu koku mežus ar atsevišķiem, veciem, dobumainiem kokiem. Paredzētā darbība būtiski nepasliktinās sugas ligzdošanas un barošanās apstākļus, bet nevar izslēgt trokšņa traucējuma potenciāli negatīvu ietekmi.
- 6.7.2.3.4. Vokalizējoši mazā mušķērāja *Ficedula parva* tēviņi ligzdošanai piemērotā biotopā konstatēti 2021. gadā privātā valdījumā esošos īpašumos aptuveni 50 m attālumā no Darbības vietas. Mazā mušķērāja ligzdošanai nepieciešami mitri vidēja vecuma un veci lapkoku vai jaukti saimnieciskās darbības neskarti meži ar daudziem struktūras elementiem – kritālām, stumbeņiem, sausokņiem. Paredzētās darbības rezultātā netiks negatīvi ietekmēta sugas dzīvotne un ligzdošanas apstākļi.
- 6.7.2.3.5. Darbības vietas tiešā tuvumā esošajās lauksaimniecībā izmantojamās zemēs 2021. gadā konstatēts rubeņu *Lyrurus tetrrix* riests 6 tēviņiem. Veicot kūdras ieguvu visā plānotajā platībā tiks būtiski negatīvi ietekmētas vai iznīcinātas dzīvotnes, kas ir sugai būtiskas olu inkubācijas periodā un mazuļu vadīšanas periodā. Tomēr plānotā kūdras ieguves ietekme uz Latvijā ligzdojošo rubeņu populāciju vērtējama kā nebūtiska (< 0,05% no Latvijas populācijas). Rubeņiem pastāv pārceļšanās iespējas uz tuvākajā apkārtnē esošajiem piemērotajiem biotopiem.
- 6.7.2.3.6. 2021. gadā veikto putnu uzskaišu laikā aptuveni 500 m attālumā no Darbības vietas konstatētas vēl vairākas Latvijā īpaši aizsargājamas putnu sugas: pelēkā dzilna, vidējais dzenis, sila cīrulis *Lullula arborea*.
- 6.7.2.4. 2021. gada 12. jūlija Atzinumā pamatojoties uz konstatēto tiek uzskaitīti sekojoši nosacījumi Paredzētajai darbībai:
- 6.7.2.4.1. Lai samazinātu iespējamo ietekmi uz īpaši aizsargājamo putnu sugu iespējamo ligzdošanu, Pievedceļa izbūves darbus un kūdras ieguvei paredzēto platību atmežošanu neveic laika periodā no 1. marta līdz 30. jūnijam.
- 6.7.2.4.2. Lai nemazinātos Darbības vietas piegulošajā teritorijā konstatēto ES nozīmes un Latvijā īpaši aizsargājami biotopu *Veci vai dabiski boreāli meži, 9010** un *Purvaini meži, 91D0** struktūra un funkciju kvalitāte, jā saglabā esošo valni, necirst kokus 229. kvartāla 4. un 9. nogabalā; tehnikas pārvietošanās pieļaujama pa jaunu atbērtni, kas veidojama grāvja kreisajā (ZA - A) pusē²⁸; tehnikas pārvietošanās gar grāvi 229. kvartāla 3. nogabalā pieļaujama pa esošo atbērtni grāvja kreisajā (D) pusē²⁹; atbērtnes joslā pieļaujama koku ciršana; posmā gar 230. kvartāla 14. nogabalu ZA malu neveidot ceļa paplašinājumus, neplānot tehnikas un materiālu novietošanu; bīstamos sausos kokus iegāzt mežaudzē; kritalas, kas traucē trases ierīkošanai, pārvietot

²⁸ Ekspertu atzinuma 2.pielikuma shēmā attēlots ar brūnu pārtrauktu līniju (Ziņojuma 5. pielikums).

²⁹ Ekspertu atzinuma 2.pielikumashēmā attēlots ar brūnu pārtrauktu līniju (Ziņojuma 5. pielikums).

mežaudzē.

- 6.7.2.4.3. Pamatojoties uz DAP 2023. gada 6. novembra vēstulē Nr. 4.9/6941/2023-N norādīto tika papildināts 2021. gada 12. jūlija Atzinums, kurā noteikts, ka paredzētā Pievedceļa 120 m garā ceļa posmā gar 230. kvartāla 14. nogabalu nerakt ceļa sāngrāvi biotopa pusē, un šajā posmā ceļa brauktuves grants segas platumu samazināt līdz 4,5 m. Pieļaujama koku ciršana līdz 10 m platā joslā no atbērtnes³⁰.
- 6.7.2.5. Atbilstoši novērtējumam, Paredzētās darbības un tai piegulošajā teritorijā nav konstatēti vērtīgas vai aizsargājamas ainavas, kuras varētu tik ietekmētas. Garais purvs ainaviski ir vienveidīgs, kurā nav minerālaugsnes “*salu*”, atklātu ūdens laukumu (lāmu) vai citu savdabīgu objektu, kas raksturīgi ainaviski augstvērtīgiem purviem. Tuvākais kultūrvēsturiski nozīmīgais objekts ir reģiona nozīmes kultūras piemineklis “*Vecbebru muižas apbūve ar parku*” (sistēmas ID 8778) 1,8 km attālumā, kura aizsardzības zonu neskar Paredzētā darbība.
- 6.7.2.6. Kopumā izvērtējis Ziņojumu un tajā sniegto novērtējumu uz dabas vērtībām Darbības vietā un tās apkārtnē, Birojs nekonstatē, ka Paredzētās darbības realizācijai būtu izslēdzami faktori, kas varētu radīt būtisku ietekmi uz Darbības vietā un tās apkārtnē esošajām dabas vērtībām. Vienlaikus vērtējot Ziņojumā ietvertu Izstrādātājas sagatavo informāciju, pirmšķietami nevar konstatēt vai Ierosinātāja ir paredzējusi veikt ietekmi uz vidi mazinošo pasākumu realizāciju, kuri norādīti DAP 2023. gada 6. novembra un 2024. gada 13. februāra vēstulēs, 2021. gada 12. jūlija Atzinumā un tā papildinājumos. Līdz ar to Birojs uzskata par samērīgu noteikt ietekmi uz vidi mazinošos pasākumus kā nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama tās akcepta gadījumā.
- 6.7.2.7. **Izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju saistībā ar ietekmi uz apkārtnes bioloģisko daudzveidību, Birojs atzīst par nepieciešamu noteikt papildu nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama darbības akcepta gadījumā:**
- a) **Lai samazinātu iespējamo ietekmi uz īpaši aizsargājamo putnu sugu ligzdošanu, Pievedceļa izbūves darbus un kūdras ieguvei paredzēto platību atmežošanu neveikt laika periodā no 1. marta līdz 30. jūnijam.**
  - b) **Lai saglabātu Darbības vietas piegulošajā teritorijā konstatēto ES nozīmes un Latvijā īpaši aizsargājamo biotopu *Veci vai dabiski boreāli meži, 9010** un *Purvaini meži, 91D0** struktūru un funkciju kvalitāti:**
    - i. **saglabāt A malā 20 m posmā esošo grāvja atbērtni/valni, kas arī aizkavē noteci, necirst kokus 229. kvartāla 4. un 9. nogabalā; tehnikas pārvietošanās pieļaujama pa jauno atbērtni, kas veidojama grāvja kreisajā (ZA - A) pusē;**
    - ii. **tehnikas pārvietošanās gar grāvi 229. kvartāla 3. nogabalā pieļaujama pa esošo atbērtni grāvja kreisajā (D) pusē;**
    - iii. **posmā gar 230. kvartāla 14. nogabala ZA malu neveidot ceļa paplašinājumus un grāvi, neplānot tehnikas un materiālu novietošanu;**
    - iv. **paredzētā Pievedceļa 120 m garā ceļa posmā gar 230. kvartāla 14. nogabalu nav pieļaujams rakt ceļa sāngrāvi biotopa pusē. Šajā posmā ceļa brauktuves grants segas platums pieļaujams līdz 4,5 m.**

³⁰ Ziņojuma 5. pielikums.

Nav pieļaujama koku ciršana tālāk par 10 m platā joslā no atbērtnes;

v. bīstamos sausus kokus un kritalas, kas traucē trases ierīkošanai, pārvietot mežaudzē;

vi. gar biotopu *Purvaini meži, 91D0** izrakto materiālu sablīvēt biotopa pusē esošajā atbērtnē.

c) Lai saudzētu biotopus, kas pieguļ kūdras ieguves teritorijai, un papildus negatīvi neietekmētu to hidroloģisko režīmu, biotopu perifērijā (Paredzētās darbības teritorijai pieguļošajā daļā) neveikt atmežošanu grāvju izbūvei (ja tas tehniski ir iespējams); atbērtnei un gar grāvi biotopu pusē iestrādāt ūdensnecaurlaidīgu materiālu, lai novērstu ūdeņu ieplūdi grāvī no biotopu puses vai paredzēt citus līdzvērtīgus ietekmi mazinošus pasākumus.

d) Ziņojumā paredzētie rekultivācijas pasākumi Atradnē ir uzsākami savlaicīgi, kur iespējams, daļā no platībām, tos īstenojot jau paralēli kūdras ieguvei. Precīzi risinājumi iestrādājamai derīgo izrakteņu ieguves projektā (tā rekultivācijas projekta daļā).

6.7.3. Gaisu piesārņojošo vielu un SEG emisija, un izmaiņas gaisa kvalitātē, tostarp no derīgā izrakteņa transportēšanas:

6.7.3.1. Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros veikta Paredzētās darbības un ar tās nodrošināšanu saistīto darbību iespējamo ietekmju radīto gaisu piesārņojošo vielu izkliedes modelēšana un veikts sagaidāmās ietekmes uz gaisa kvalitāti novērtējums atbilstoši Ministru kabineta 2009. gada 3. novembra noteikumiem Nr. 1290 “*Noteikumi par gaisa kvalitāti*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 1290). Prognozējamo emisiju apjoms definētajiem emisiju avotiem novērtēts ņemot vērā to raksturojumu (raksturīgie emisiju faktori, Darbības vietas raksturs un Paredzēto darbību raksturojošie faktori – tehnikas vienību skaits, darbības ilgums, ieguves, uzglabāšanas un izvešanas apjomi, ceļu garums un segums u.c.)³¹. Piesārņojošo vielu emisiju un izkliedes aprēķins paredzētajai darbībai ir veikts nelabvēlīgākai situācijai – frēzkūdras ieguvei ar pneimatisko metodi³². Gaisa ietekmes novērtējumu veikusi SIA “*AMECO vide*” (reģistrācijas Nr. 40103842264), tas pievienots Ziņojuma 6. pielikumā (turpmāk – Emisiju novērtējums).

6.7.3.2. Ziņojumam pievienotajā gaisa kvalitātes novērtējumā fona jeb esošās situācijas novērtējumā ņemta vērā LVĢMC sagatavotā informāciju par gaisa piesārņojuma līmeni Darbības vietas apkārtnē (LVĢMC sagatavotā informācija pievienota Emisiju novērtējuma B pielikumā) un aprēķinu ceļā iegūtās gaisu piesārņojošo vielu emisijas no ietekmes zonā esošo atradņu darbības. Gaisa ietekmes vērtējumā ņemta vērā aptuveni 250 m uz ZA no Darbības vietas esošās smilts ieguves atradnes “*Brencēni*” ietekme³³.

³¹ Aprēķini un novērtējums veikts atbilstoši Ministru kabineta 2013. gada 2. aprīļa noteikumiem Nr. 182 “*Noteikumi par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projektu izstrādi*” (turpmāk tekstā – Noteikumi Nr. 182). Detalizēts apraksts pievienots Emisiju novērtējumā.

³² Frēzkūdras ieguves procesā kūdras iegulas virsējas slānis tiek sasmalcināts, kuru pēc tam turpat uz vietas ieguves laukā izžāvē un savāc. Frēzkūdras ieguves procesā izmanto gan mehānisko, gan pneimatisko kūdras savākšanas metodes. Pneimatiskās metodes izmantošanā tiek radīts lielāks emisiju daudzums salīdzinājumā ar mehānisko savākšanas paņēmieni.

³³ Emisijas aprēķinos pieņemts, ka gada laikā atradnē “*Brencēni*” iegūs līdz 5 000 m³ smilts. Emisija aprēķinos pieņemts, ka ieguve var tikt veikta jebkurā atradnes sektorā ~2 ha platībā, materiāla apstrāde nenotiek,

- 6.7.3.3. Piesārņojošo vielu izkliedes novērtēšanai izmantota datorprogramma "AERMOD" (bezermiņa licences Nr. AER0006195). Emisiju izkliedes novērtējumā (vērtējuma pieeja aprakstīta Emisiju novērtējuma 3. nodaļā) ņemti vērā dati par emisijas avotu fizikālajiem parametriem³⁴, aprēķinātajiem emisiju apjomiem un avotu darbības dinamiku, kā arī meteoroloģiskie rādītāji (Skrīveru novērojumu stacijas novērojumu dati par 2022. gadu. Ievaddati pievienoti Emisiju novērtējuma D pielikumā). Lai noteiktu piesārņojošo vielu emisijas daudzumu no kūdras ieguves, izmantoti emisijas faktori, kas pieejami Somijas vides institūta (*Finnish Environment Institute*) informatīvajā ziņojumā³⁵, jo ne Eiropas Vides aģentūras, ne Amerikas Savienoto Valstu Vides aizsardzības aģentūras emisijas faktoru datubāzē nav pieejams piesārņojošai darbībai raksturīgie emisijas faktori.
- 6.7.3.4. Galvenie identificētie tehnoloģiskie procesi, kurus īstenojot tiks radītas gaisu piesārņojošo vielu emisijas, ir kūdras ieguve, kūdras transportēšana pa atradnes un ārējiem grunts ceļiem, ieguves un transportēšanas tehnikas radītās emisijas. Izmantotās tehnikas veidi un darbības laiks apkopots Emisiju novērtējuma 1.3. tabulā. Atbilstoši Somijas vides institūta informatīvajā ziņojumā norādītajam, emisijas no kūdras žāvēšanas un uzglabāšanas procesiem netiek uzskatītas par nozīmīgām. Savākto kūdru uzglabājot ilgākā laika periodā, krautnes tiks hermētiski nosegtas ar polietilēna plēvi, kas novērsīs nokrišņu ietekmi uz produkciju un vēja radītos produkcijas zudumus, līdz ar to šie procesi netiek vērtēti kā būtiskas emisijas radoši. Vērtēto visu (arī atradnes "Brencēni") emisijas avotu izvietojums attēlots Ziņojuma 20. attēlā.
- 6.7.3.5. Lai novērtētu darbības radītās emisijas gaisā (arī trokšņa emisijas), ņemot vērā kūdras ieguvei izmantoto metožu specifiku pieņemts, ka kūdras ieguve notiek visā atradnes 128 ha teritorijā ar maksimāli iespējamo tehnikas noslodzi (vienlaicīgi izmantojot 9 tehnikas vienības) un ieguves apjomu (130 000 m³ kūdras gadā), kas no trokšņa un gaisa emisiju viedokļa raksturo nelabvēlīgāko iespējamo situāciju. Atbilstoši Ziņojumam, kūdras ieguve un arī transportēšana paredzēta no 15. aprīļa līdz 1. oktobrim, emisijas aprēķinos pieņemot, ka ieguve notiek 12 stundas diennaktī, darba dienās, kopā līdz 1 452 stundām kūdras ieguves sezonas laikā. Ziņojumā vērtēts, ka produkcijas realizācija notiks ar autotransportu, kura ietilpība ir aptuveni 90 m³ frēzkūdras, līdz ar to gada laikā paredzēts no atradnes izvest līdz 1 444 autokravām produkcijas³⁶. Atradnē ieguves procesā izmantotās tehnikas veidi un darbības ilgums apkopots Emisiju novērtējuma 1.3. tabulā.
- 6.7.3.6. Ņemot vērā Izstrādātājas norādīto attiecībā uz ieguves intensitāti, kā arī, lai netiktu pārsniegtas novērtējumā noteiktās emisiju izkliedes koncentrācijas, Ierosinātajai jāņem vērā, ka vienā dienā realizējamais kūdras daudzums un līdz ar to izvedamo kravu skaits nedrīkst būtiski pārsniegt 12 autokravas dienā.

---

ieguve/izvešana notiek siltajā sezonā – no maija līdz oktobrim. Aprēķins pievienots Emisiju novērtējuma 2.2. nodaļā.

³⁴ Paredzētās darbības emisijas avotu summārais raksturojums (avota kods atbilstoši ievaddatiem, raksturojums, darba laika fonds, emisiju daudzums izteikts kā g/s un emitētais piesārņojošās vielas daudzums tonnās gadā) apkopots Emisiju novērtējuma 2.1.9. tabulā.

³⁵ Pieejama: <https://ckan.ymparisto.fi/dataset/4c24e8ca-6063-4ab4-8022-4e2bab26368d/resource/ef9a82cc-e0ec-4de9-bda8-49b8c35e7052/download/fi-iir-2021-part-2-energy.pdf> (skatīta 14.03.2024.)

³⁶ Kūdras izvešana no Atradnes galvenokārt paredzēta ieguves sezonas laikā (atbilst Emisiju novērtējuma D pielikumā pievienotajai emisiju dinamikai), taču var notikt arī citā laikā atkarībā no pieprasījuma no plkst. 7 līdz 19 darba dienās

- 6.7.3.7. Transporta radītie emisijas avoti definēti kā līnijveida laukuma³⁷ emisijas avoti, savukārt emisijas avoti no derīgo izrakteņu ieguves procesiem (Paredzētās darbības un blakus esošās atradnes “*Brencēni*” smilts ieguves), to skaitā, izmantotās tehnikas, definēti kā laukumveida emisijas avoti³⁸. Konstatējams, ka lielāko PM daļiņu emisijas daudzumu rada kūdras ieguve, kā nozīmīgs vērtējams arī tehnikas radītais slāpekļa oksīdu piesārņojums ieguves laukumā, pārējās emisijas vērtējamās kā nenozīmīgas.
- 6.7.3.8. Paredzētās darbības, fona un summāro emisiju izkliedes kartes pievienotas Emisiju novērtējuma B un C pielikumā, bet izkliedes aprēķinu rezultāti – Emisiju novērtējuma 3.2. tabulā. Izvērtējot rezultātus konstatējams, ka emisiju izkliedes maksimālā summārā stundas un diennakts koncentrācija ārpus Atradnes teritorijas noteiktajos punktos salīdzinājumā ar fonu pieaugs, taču netiek pārsniegti Noteikumos Nr. 1290 noteiktie robežlielumi.
- 6.7.3.9. Maksimālā Paredzētās darbības emitētā piesārņojuma vērtība ārpus Darbības vietas gan daļiņu PM₁₀ diennakts vidējai, gan PM₁₀ un PM_{2.5} gada koncentrācijai prognozēta vidēja – robežās no 42,8 % līdz 51,5 % no normatīva. Operatora daļa summārajā koncentrācijā veido vidēji 45 % (PM₁₀ diennakts) un mazāk par 18 % (gads) no kopējās noteiktās koncentrācijas. Attiecībā uz slāpekļa oksīdu emisijām konstatējams, ka to izplatībai ir izteikti lokāls raksturs, jo ārpus Atradnes noteiktā summārā koncentrācija NO₂ stundas un gada intervālam ir aptuveni 11 % no normatīva.
- 6.7.3.10. Kopumā Ziņojumā secināts, ka Paredzētās darbības ietekmei uz gaisa kvalitāti būs daļēji nelabvēlīga ietekme, kas saistīta galvenokārt ar putekļu un NO₂ emisijām. Birojs norāda, ka faktiskais gaisa piesārņojums būs atkarīgs no iegūstamā un pārstrādājamā materiāla apjoma, kas savukārt būs atkarīgs no derīgo izrakteņu pieprasījuma, kā arī no nelabvēlīgiem apstākļiem, jo īpaši ilgstoša sausuma periodos. Emisiju novērtējumā norādīts, ka ietekmes mazināšanas nolūkā kūdra transportējama nosegtā veidā, kā arī līdz minimumam samazināms tehnikas darbināšanas tukšgaitā laiks.
- 6.7.3.11. Novērtējis Ziņojumā ietverto informāciju, Birojs secina, ka ietekme uz gaisa kvalitāti kopumā ir nozīmīgs Paredzētās darbības ietekmes aspekts, tādēļ tās pārvaldībai un samazināšanai nepieciešams pieiet ar papildu rūpību un piesardzību, nepieļaujot arī lielāku Paredzētās darbības intensitāti par Ziņojumā novērtēto. Ziņojumā ietvertais novērtējums nenorāda uz to, ka Paredzētā darbība radīs Noteikumos Nr. 1290 noteikto gaisa kvalitātes normatīvu pārsniegumus, ar nosacījumu, ka tiek ievēroti Ziņojumā un šajā Biroja atzinumā iestrādātie nosacījumi. Ņemot vērā, ka Paredzētās darbības devums NO₂ stundas izkliedes summārajā koncentrācijā Ierosinātajai racionāli jāplāno derīgo izrakteņu ieguves un transportēšanas laiki un pēc iespējas jāizmanto augstākas emisiju līmeņa standarta klases tehnika. Gadījumā, ja kādu apstākļu rezultātā, tajā skaitā ņemot vērā laika apstākļus un pieprasījumu, tiktu konstatēti priekšnoteikumi atšķirīgam derīgo izrakteņu ieguves vai izvešanas tehnoloģiskajam risinājumam un apjomam, kas būtiski pārsniedz Ziņojumā novērtēto, jāveic izmaiņu novērtējums, izsverot izmaiņas arī attiecībā uz citiem ietekmju veidiem (Sākotnējais izvērtējums saskaņā ar Novērtējuma likuma 3.² panta pirmās daļas 3. punkta “c” apakšpunktu).

³⁷ Atbilst modelēšanas programmas izvēlei “*line area*”.

³⁸ Emisijas avotu aprēķinātie summārie rādītāji (g/s un t gadā) apkopoti Emisiju novērtējuma 2.1.9. tabulā (Paredzētā darbība) un 2.2.6. tabulā (atradne “*Brencēni*”).

- 6.7.3.12. Paredzētās darbības kontekstā IVN ietvaros atkārtoti papildinātajā un martā iesniegtajā Ziņojuma redakcijā vērtēta kūdras ieguves un iespējamo rekultivācijas alternatīvu - renaturalizācija, atjaunojot hidroloģisko režīmu un sekmējot purva veģetācijas atjaunošanos, vai apmežošana, veidojot šaurlapju un mētru kūdrenim raksturīgas priedes audzes visā izstrādātās atradnes platībā - ietekme uz SEG emisijām³⁹. Detalizēts novērtējuma pieejas un iegūto rezultātu apraksts pievienots Ziņojuma 3.3. nodaļā, pieņemot, ka kūdras ieguve Darbības vietā plānotajā apjomā tiek pabeigta aptuveni 35 gadu laikā un turpmākajam 65 gadu periodam, kura laikā izstrādātajā platībā tiek ieaudzēts mežs⁴⁰. Ziņojumā norādīts, ka faktiskais ieguves un pilnīgas izstrādes laiks var būt arī ilgāks par 50 gadiem. Vienlaikus jāatzīmē, ka pašlaik SEG vērtējumā izteiktā prognoze par ieguves darbu apjomiem ir uzskatāma par tuvinājumu, kas, ņemot vērā prognozēto izstrādes ilgumu – 35 gadus – var arī atšķirties. Ziņojumā pamatota nacionālā SEG inventarizācijas ziņojuma metodikas meža zemēm adaptācija paredzētās darbības teritorijas esošā stāvokļa, kūdras ieguves un rekultivācijas alternatīvu ietekmes uz SEG emisijām raksturošanai. Novērtējumam izmantoti projektā “*Degradēto purvu atbildīga apsaimniekošana un ilgtspējīga izmantošana Latvijā*” (LIFE REstore) izstrādātie emisiju faktori, kas līdz 2022. gadam ir ieviesti nacionālajā SEG inventarizācijā, izmantoti emisiju faktori un aprēķinu vienādojumi un formulas no Starpvalstu klimata pārmaiņu padomes vadlīnijām (Ziņojumā arī IPCC⁴¹ vadlīnijas), kas izstrādātas 2006. gadā un papildinātas ar 2013. gada pielikumu.
- 6.7.3.13. Atbilstoši Ziņojumam, daļa Darbības vietas atbilst mežaudzes definīcijai (koku sugu izplatība grafiski attēlota Ziņojuma 21. attēlā), kas ņemts vērā novērtējot esošās situācijas SEG emisijas. Situācijas raksturošanai pirms kūdras ieguves izmantota LIFE REstore projekta ietvaros izstrādātā degradēto kūdrāju datu bāze⁴². Paredzētās darbības ietekmes radīto SEG emisiju aprēķinā ņemta vērā teritorijas atmežošana aptuveni 55 ha platībā un kūdras ieguve 128 ha platībā. Oglekļa zudumu dinamika kūdras ieguves laikā, kas izteikti kā kt CO₂ gadā, parādīta Ziņojuma 26. attēlā, bet aprēķinātās kopējās SEG emisijas kūdras ieguves laikā ir 465 kt CO₂ ekv. jeb vidēji 13,3 kt CO₂ ekv. gadā, dinamika paredzētajam 35 gadu ieguves periodam parādīta Ziņojuma 28. attēlā.
- 6.7.3.14. Ziņojumā vērtētas arī emisijas pēc kūdras atradnes ieguves pārtraukšanas un vērtēti pasākumi SEG emisiju samazināšanai. Atbilstoši Ziņojumam, pēc kūdras ieguves pabeigšanas lielākajā daļā platību ir paredzēta meža ieaudzēšana. Ziņojuma 3.3.7. un 3.9.9. nodaļā pievienots rekultivācijas alternatīvu salīdzinājums (Ziņojuma 12. tabula, 32. attēls), kurā norādīts, ka renaturalizējot izstrādāto kūdras atradni 128 ha platībā 66 gadus pēc izstrādes pabeigšanas turpināsies SEG emisiju veidošanās⁴³, aprēķinātais emisiju daudzums kopā veidos 28,38 kt CO₂ ekv. Savukārt, rekultivējot izstrādāto atradni par mežu, alternatīvai atbilstošais aprēķins norāda uz 32,62 kt CO₂ ekv. piesaisti⁴⁴. SEG emisiju samazinājums par aptuveni 12% apmežošanas alternatīvā veidosies,

³⁹ Vērtējumu sagatavojis Andis Lazdiņš, *Dr.silv., Mg.biol.*, Latvijas Valsts mežzinātnes institūta "Silava" vadošais pētnieks.

⁴⁰ Aprēķinā pieņemts, ka meža kopšanas cirti veic 45 gadu vecumā, bet galveno cirti – 65 gadu vecumā pēc caurmēra kritērija.

⁴¹ Saīsinājums no angļu - *The Intergovernmental Panel on Climate Change*

⁴² [LIFE REstore - Degradēto purvu teritoriju inventarizācija un datu bāzes izveide \(daba.gov.lv\)](http://daba.gov.lv)

⁴³ SEG emisiju dinamika laika periodam no 33. līdz 99. gadam pēc kūdras ieguves uzsākšanas grafiski attēlota Ziņojuma 30. attēlā.

⁴⁴ SEG emisiju dinamika laika periodam no 33. līdz 99. gadam pēc kūdras ieguves uzsākšanas grafiski attēlota Ziņojuma 31. attēlā.

galvenokārt, pateicoties būtiski mazākām metāna (CH₄) emisijām no augsnes un CO₂ piesaistei augu biomasā. Ziņojumā norādīts, ka vērtējums uzskatāms par provizorisku, jo aprēķinātie renaturalizācijas procesa “*neto emisiju rādītāji šajā alternatīvā var būt pārāk optimistiski (Bārdule u.c., 2023) un balstās uz pieņēmumu, ka pēc appludināšanas platībā tiek nodrošināts pietiekami liels lietus ūdens pieplūdums un gruntsūdens līmenis vasarā nepazeminās*”, savukārt apmežošanas alternatīvas aprēķinu gadījumā “*saskaņā ar Latvijā un Somijā veikto pētījumu rezultātiem pieņēmums attiecībā uz augsnes oglekļa zudumiem var būt pārāk konservatīvs un neatspoguļot reālo situāciju*”.

6.7.3.15. Izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju saistībā ar gaisu piesārņojošo vielu emisijām, tostarp no derīgo izrakteņu transportēšanas saistītajām ietekmēm, Birojs atzīst par nepieciešamu ar atzinumu nostiprināt un izvirzīt papildu nosacījumu, ar kādu Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama Paredzētās darbības akcepta gadījumā:

- a) **Derīgo izrakteņu ieguve veicama būtiski nepārsniedzot Ziņojumā vērtēto ieguves apjomu, kā arī Ziņojumā vērtēto tehnoloģisko iekārtu veidu, skaitu, kāds tas norādīts Emisiju pielikuma 1.3. tabulā, un darbības laiku - 1 452 stundas gadā, iegūstot līdz 130 000 m³ kūdras gadā.**
- b) **Jānodrošina Ziņojumā vērtēto Paredzētās darbības nosacījumu izpilde, sasniedzot ne būtiski sliktāku gaisa kvalitātes līmeni, kāds norādīts Ziņojumā un nodrošināms nepārsniedzot Emisiju novērtējuma 2.1.9. tabulā norādīto Paredzētās darbības emisijas avotu individuālo sniegumu.**
- c) **Jānodrošina, ka būtiski netiek mainīti plānotie derīgā izrakteņa ieguves un apstrādes tehnoloģiskie risinājumi, kā arī produkcijas izvešanas intensitāte būtiski nepārsniedz Ziņojumā vērtēto izvedamo kravu skaitu - 1 444 autokravas gadā un vienas darba dienas laikā nepārsniedz vērtēto izvedamo kravu skaitu - 12 autokravas dienā.**

6.7.4. Trokšnis un tā izplatība, tostarp no derīgo izrakteņu transportēšanas:

6.7.4.1. Paredzētās darbības ietvaros ir plānota kūdras ieguve, kas saistīta gan ar ieguves tehnikas lietojumu, gan iegūtā izrakteņa transportēšanu. Kā viens no būtiskākajiem ar derīgo izrakteņu ieguvī un transportēšanu saistītajiem ietekmju aspektiem atzīstams trokšņa piesārņojums, kas var būt traucējošs un ietekmju ziņā kļūt būtisks un nozīmīgs, ja Darbības vietas tuvumā ir pret trokšni jutīgi objekti, tai skaitā pastāvīgas cilvēku uzturēšanās vietas, mājokļi, individuālās dzīvojamās mājas un viensētas. Trokšņa ietekmes vērtējums pievienots Ziņojuma 7. pielikumā (turpmāk – Trokšņa novērtējums).

6.7.4.2. Trokšņa novērtējumu sagatavojusi SIA “*R&D Akustika*” (reģistrācijas Nr. 40103100457)⁴⁵, trokšņa izplatīšanās modelēta ar datorprogrammu “*SoundPLAN 9.0*”, kas nodrošina trokšņa rādītāju aprēķināšanu atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumiem Nr. 16 “*Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 16). Vidējo meteoroloģisko rādītāju dati iegūti izmantojot Zilānu meteostacijas datus, trokšņa rādītāja izplatīšanās karte aprēķināta 1,5 m augstumā virs teritorijas. Trokšņa izkliedes modeļa ievades dati pievienoti Trokšņa novērtējuma 8. nodaļā, tomēr tie nav pievienota pilnā apjomā, kādā to sagatavo modelēšanas programma.

⁴⁵ Trokšņa novērtējuma e-paraksta metadati: *Juris Saprovskis, laika zīmogs - 26.01.2024 15:13:02 EET.*

- 6.7.4.3. Ņemot vērā, ka Paredzēto darbību plānots īstenot tikai darba dienās un dienas periodā no plkst. 7.00 līdz 19.00, trokšņa ietekmes novērtēšanai un kartēšanai piemērots trokšņa radītājs L_{diena} . Saskaņā ar Noteikumu Nr. 16 2. pielikumu, minētajam rūpniecisko objektu vides trokšņa rādītājam ir noteikti robežlielumi, kas piemērojami atbilstoši teritorijas plānojuma funkcionālā zonējuma un apbūves primārās lietošanas veidam, kas šajā gadījumā atbilst individuālo (savrupmāju, mazstāvu vai viensētu) dzīvojamo māju apbūves teritorijām, kur trokšņa līmenis L_{diena} nedrīkst pārsniegt 55 dB(A)⁴⁶, vienīgais daudzstāvu apbūves teritorijā (L_{diena} robežlielums ir 60 dB(A)) vērtētais objekts ir Raudas bibliotēka. Savukārt satiksmes vides trokšņa līmenis L_{diena} nedrīkst pārsniegt 65 dB(A)⁴⁷. Autoceļu aizsargjoslās Noteikumos Nr. 16 noteiktie robežlielumi uzskatāmi par mērķlielumiem.
- 6.7.4.4. Informācija (objekta numurs trokšņa izkļiedes kartē, piemērotais robežlielums, aprēķinātais fona, Paredzētās darbības un summārais troksnis) par visām Paredzētās darbības un transportēšanas ceļa ietekmes zonā esošajām un vērtētajām dzīvojamām mājām pievienota Trokšņa novērtējuma 6.1. un 6.2. tabulās. Ziņojumā nav norādīts, kuras no dzīvojamām mājām atrodas autoceļu un ielu aizsargjoslās. Neliela daļa no dzīvojamo māju teritorijām no kopumā 33 vērtētajām teritorijām atrodas rūpnieciskā trokšņa (kūdras ieguve) ietekmes zonā, to novietojums parādīts Trokšņa novērtējuma 3. pielikuma attēlā “*Atradnei tuvējās savrupmājas*”, bet nav norādīts iegūto rezultātu apkopojuma tabulās. Fona (Autoceļa P79 un atradnes “*Brencēni*”) ietekme Trokšņa novērtējumā definēta kā 1. situācija, Paredzētās darbības (ieguve un transportēšana) radītās trokšņa ietekmes vērtējums atbilst vērtētajai 3. situācijai, Paredzētās darbības un atradnes “*Brencēni*” radītā ietekme atbilst 5. situācijai, bet summārā satiksmes un rūpniecisko objektu ietekme – 6. situācija. Trokšņa izkļiedes kartēs norādītas teritorijas ar robežlielumu pārsniegumiem, taču sagatavotā kartogrāfiskā materiāla kvalitāte (izšķirtspēja un palielināšanas iespējas) ir zema.
- 6.7.4.5. Esošā trokšņa līmeņa novērtēšanai Paredzētās darbības teritorijas ietekmes zonā ņemta vērā VAS “*Latvijas Valsts ceļi*” statistika par diennakts satiksmes intensitāti un transportlīdzekļu veida sadalījumu uz Autoceļa P79⁴⁸. Ietekmes zonā esošās atradnes “*Brencēni*” darbības radītā trokšņa ietekme ņemta vērā izmantojot tos pašus pieņēmumus (ieguves apjomi, darba laiks, izmantotās tehnikas raksturlielumi), kas izmantoti emisiju gaisā novērtējumā (skat. arī šī atzinuma 6.6.3.5. punktu). Modelī izmantotie trokšņa rādītāji apkopoti Trokšņa novērtējuma 3.1. nodaļas tabulā b/n “*Materiāla ieguves un transportēšanas tehnikas trokšņa jaudas*” (arī ievaddatu tabulā 8.1.2.). Paredzētās darbības nodrošināšanai izmantojamās tehnikas trokšņa jaudas parametri apkopti Trokšņa novērtējuma 4.2. nodaļas tabulā b/n 8. lpp. (arī ievaddatu tabulā 8.2.2.).
- 6.7.4.6. Fona trokšņa izplatība attēlota Trokšņa novērtējuma 4. pielikumā, fona trokšņa vērtības apkopotas 6.1. tabulā. Augstākais trokšņa līmenis noteikts Bormaņu ciema teritorijā un pie dzīvojamām mājām tiešā Autoceļa P79 ietekmes zonā. Saskaņā ar trokšņa novērtējuma informāciju, nevienā no vērtētajām teritorijām tas nav noteikts augstāks par 65 dB(A). Augstākā aprēķinātā vērtība – 64 dB(A) noteikta pie mājām “*Saulaines*”, tiešā Autoceļa P79 un vietējā autoceļa

⁴⁶ Noteikumu Nr. 16 2. pielikuma 1.1. punkts

⁴⁷ Noteikumu Nr. 16 2. pielikuma 2. punkts

⁴⁸ Atbilstoši Trokšņa novērtējumam, vidējā Autoceļa P79 satiksmes intensitāte šajā posmā ir - 1472 transporta vienības diennaktī, 7% no tām - kravas transports. Diennakts dienas periodā reģistrēta 77% transporta kustība, ko veido 1054 vieglais transports un 80 vienības kravas transports.

krustojuma ietekmes zonā.

- 6.7.4.7. No Trokšņa novērtējumā pievienotajām trokšņa izkļedes kartēm konstatējams, ka derīgā izrakteņa (kūdras un smilšu) ieguves tehnikas radītā ietekme samazinās līdz nenozīmīgai (aptuveni 35 dB(A)) jau 30-50 m attālumā no atradnes robežas, līdzvērtīgs attālums noteikts arī Paredzētās darbības autotransporta radītajam troksnim pievedceļa posmā. Ņemot vērā, ka tuvākās dzīvojamās mājas atrodas 200 līdz 500 m attālumā no kūdras ieguves teritorijas, kā arī Trokšņa novērtējuma 6.1. tabulā apkopoto informāciju konstatējams, ka Paredzētā darbība neradīs būtisku ietekmi uz Darbības vietas tuvumā esošo apbūvi.
- 6.7.4.8. Arī summārā trokšņa ietekmes vērtējuma rezultāti norāda, ka nevienā no vērtētajām teritorijām netiks pārsniegts tām normatīvi noteikto robežlielumu vērtības. Ņemot vērā, ka Paredzētās darbības individuāli radītais troksnis ir mazāks par fona troksni, prognozētais pieaugums nevienā no ietekmētajām teritorijām nav vērtējams kā nozīmīgs un neradīs jaunas paaugstināta trokšņa ietekmes zonas.
- 6.7.4.9. Izvērtējis IVN ietvaros veikto trokšņa novērtējumu, Birojs secina, ka lai gan ar Paredzēto darbību tiks nebūtiski pasliktināta situācija Darbības vietai un transportēšanas ceļam tuvākajās dzīvojamās mājās, ar piesardzību būs vērtējama situācija, ja Paredzētajai darbībai tuvākajās teritorijās derīgo izrakteņu ieguvi vēlētos veikt vēl kāds zemes dziļu izmantotājs, jo īpaši, ja tiks izmantoti kopēji transportēšanas ceļi, proti Autoceļš P79 Bormaņu virzienā. Tāpat trokšņa ietekmes palielināšanos var veicināt ieguves apjoma palielināšana esošajās atradnēs un ieguves vietās un lielāka produkcijas realizācijas intensitāte par Ziņojumā novērtēto.
- 6.7.4.10. Izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju saistībā ar troksni un tā izplatību, tostarp arī no derīgo izrakteņu transportēšanas, Birojs atzīst par nepieciešamu ar atzinumu nostiprināt un izvirzīt papildu nosacījumus, ar kādu Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama Paredzētās darbības akcepta gadījumā:**
- a) **Darbības, kas rada troksni, nav pieļaujams veikt ar citu darbu veikšanas apjoma (maksimālais ieguves apjoms – 130 000 m³ kūdras gadā), laika (vidēji 126 dienas un 1 452 h gadā) un izmantotās tehnikas trokšņa parametru nosacījumiem kā Trokšņa novērtējuma 4.2. nodaļā norādītie. Visas darbības veicamas tikai diennakts dienas periodā, neveicot to brīvdienās un svētku dienās. Šādi darba organizācijas un tehnisko parametru nosacījumi ir jāiekļauj derīgo izrakteņu ieguves projektā, un Ierosinātajai jānodrošina to ievērošanu.**
  - b) **Jānodrošina, ka tiek ievērots kūdras izvešanas kopējais apjoms un intensitāte, kas gada griezumā nepārsniedz Ziņojumā vērtēto izvedamo kravu skaitu - 1 444 autokravas gadā un vienas darba dienas laikā nepārsniedz vērtēto, tai skaitā arī emisiju gaisā ietekmes vērtējumā, izvedamo kravu skaitu - 12 autokravas dienā.**
  - c) **Argumentētu sūdzību saņemšanas gadījumā dzīvojamo māju teritorijās un pie Paredzētās darbības trokšņa ietekmei visvairāk pakļautajām fasādēm veicami mērījumi Noteikumu Nr. 16 paredzētajā kārtībā un, atkarībā no to rezultātiem, lemjams par pasākumiem, tai skaitā Paredzētās darbības nosacījumu un ierobežojumu nepieciešamību. Pēc papildu pasākumu realizācijas (ja tādi bijuši**

nepieciešami) jāveic atkārtoti trokšņa mērījumi. Visi trokšņa mērījumu rezultāti iesniedzami Dienestā un pašvaldībā, bet trokšņa pārsnieguma gadījumā arī pasākumu plāns, ar kādiem tiks nodrošināta robežlielumu ievērošana.

Rezumējoši Birojs secina, ka Ierosinātāja ir izvērtējusi risinājumus Paredzētās darbības realizācijai un sagaidāmās ietekmes galvenajos aspektos, tajā skaitā ietekmi uz īpaši aizsargājamām dabas vērtībām un bioloģisko daudzveidību, gaisa kvalitāti un trokšņa līmeni, transportēšanas ietekmes, ietekmi uz hidroloģisko un hidroģeoloģisko režīmu, augsnes struktūras un mitruma režīmu u.c. Izvērtējis Ziņojumā vērtētās rekultivācijas risinājumus, Birojs nekonstatē tādas apstākļus, kas kopumā nepieļautu Paredzēto darbību vai kādu tās vērtēto rekultivācijas alternatīvu, tomēr Paredzētās darbības īstenošanas iespēja būs lielā mērā atkarīga no apsvērumiem un vērtējuma, kādu izdarīs IVN noslēdzošā lēmuma (akcepta lēmuma) pieņēmējs (Aizkraukles novada pašvaldība), kuram jālemj par tās akceptēšanu vai neakceptēšanu, kā arī iestādēm, kas vēlāk lems par dažādu administratīvo aktu izdošanu attiecībā uz Paredzētās darbības pieļaujamību un prasībām tā īstenošanai.

Biroja atzinums ir kompetentās iestādes viedoklis par Ierosinātājas nodrošināto Ziņojumu, tajā novērtēto ietekmi. Lēmumu par Paredzētās darbības realizācijas pieļaujamību pieņem Novērtējuma likuma 21. panta kārtībā. Attiecīgā valsts institūcija, pašvaldība vai cita likumā noteiktā institūcija vispusīgi izvērtē Ziņojumu, pašvaldības un sabiedrības viedokli un, ievērojot Biroja atzinumu par Ziņojumu, normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā pieņem lēmumu par Paredzētās darbības akceptēšanu vai neakceptēšanu. Ja tiek pieņemts lēmums par Paredzētās darbības pieļaujamību, Paredzēto darbību iespējams īstenot tikai ievērojot ārējos normatīvajos aktos noteiktos, Ziņojumā paredzētos un ar šo Biroja atzinumu izvirzītos nosacījumus, ar kādiem tā varētu būt īstenojama (Novērtējuma likuma 22. panta 2.¹ daļa).

Direktore

(paraksts*)

D. Avdejanova

* Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu